

Raport
zespołu oceniającego Państwowej Komisji Akredytacyjnej
z wizytacji przeprowadzonej w dniach 20, 21, 22 lutego 2010 r.
w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie dotyczącej oceny jakości kształcenia
na kierunku *zarządzanie* na
poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich

Informacje wstępne.

1. Skład Zespołu Oceniającego.

Wizytację w dniach **20 – 22 lutego 2010 r.** przeprowadził zespół oceniający Państwowej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

- prof. dr hab. Danuta Strahl – Przewodnicząca Zespołu, członek PKA,
- prof. dr hab. Anna Czubała – ekspert PKA,
- prof. dr hab. Jerzy Węclawski – ekspert PKA,
- mgr Hanna Chrobak-Marszał – ekspert formalno-prawny PKA,
- Marek Barański – przedstawiciel Parlamentu Studentów Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Krótka informacja o procesie przygotowania do wizytacji i jej przebiegu.

Wizytację członkowie Zespołu poprzedzili zapoznaniem się z Raportem Samooceny przekazanym przez Władze Uczelni, ustaleniem podziału kompetencji w trakcie wizytacji oraz sformułowaniem wstępnie dostrzeżonych problemów. W toku wizytacji Zespół spotkał się z Władzami Uczelni i Kolegiów prowadzących oceniany kierunek, analizował dokumenty zgromadzone wcześniej na potrzeby wizytacji przez Władze Uczelni, otrzymał od Władz Uczelni dodatkowo zamówione dokumenty, przeprowadził hospitacje i spotkania ze studentami oraz spotkanie z pracownikami odpowiedzialnymi za wewnętrzny system jakości kształcenia, programy studiów kierunku, praktyki studenckie, współpracę międzynarodową, przeanalizował wylosowane prace dyplomowe.

Załącznik Nr 1 - Podstawa prawna wizytacji.

Część I. Uczelnia i jednostka prowadząca oceniany kierunek studiów oraz ich organy.

1. Ocena misji i strategii uczelni,

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie jest publiczną, autonomiczną uczelnią, działającą na podstawie ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164 poz. 1365, z późn. zm.) oraz Statutu Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie uchwalonego na posiedzeniu w dniu 19 kwietnia 2006 r. (wraz ze zmianami uchwalonymi w latach 2006, 2007 i 2009).

W misji uczelni odwołanie do jakości kształcenia występuje wyraziście poprzez następujące sformułowanie: „W nauczaniu i wychowywaniu Szkoła dąży do przekazywania najnowszej wiedzy, umiejętności rzetelnej pracy oraz odpowiedzialności wobec społeczeństwa. Absolwenci Uczelni, wyposażeni w najnowszą wiedzę ogólną i specjalistyczną, wnoszą istotny wkład w życie gospodarcze, społeczne i polityczne w kraju i za granicą.”

Również cele strategiczne uczelni jednoznacznie formułując priorytety w zakresie kształcenia wpisują się w doskonalenie jakości kształcenia. Głównym celem strategii Szkoły jest bowiem pełne jej włączenie w Europejski Obszar Szkolnictwa Wyższego, tzn. nadanie kształceniu i badaniom wymiaru europejskiego.

W dziedzinie kształcenia uczelnia formułuje następujące cele strategiczne:

- 1) umiędzynarodowienie studiów w SGH

2) podniesienie poziomu kształcenia oraz zwiększenie atrakcyjności i oryginalności oferty programowo-dydaktycznej.

W świetle przeprowadzonej wizytacji Zespół Oceniający może stwierdzić, iż zarówno misja uczelni jak i jej cele strategiczne w zakresie kształcenia są w pełni realizowane. Znajduje to odzwierciedlenie zarówno w wewnętrznym systemie zapewnienia jakości jak i działaniach władz uczelni zmierzających do zapewnienia porównywalności programów kształcenia (dyplomów) z programami kształcenia (dyplomami) prestiżowych ekonomicznych uczelni europejskich. Kształtowanie profilu absolwenta SGH wspomagane jest poprzez realizowany program studiów, metody nauczania i system studiowania, a także poprzez kulturę organizacyjną uczelni i dostosowanie modelu studiów do celów *procesu bolońskiego*

Pozycja uczelni na rynku edukacyjnym Polski, Warszawy jest szczególna i bardzo silna. Od 1998 roku SGH należy do elitarnej organizacji *Community of European Management Schools and International Companies (CEMS)*. CEMS jest stowarzyszeniem, które zrzesza najbardziej renomowane europejskie uczelnie ekonomiczne, a także największe światowe koncerny międzynarodowe działające na rynkach europejskich..

Od 2001 r. Szkoła Główna Handlowa należy do PIM (*Program in International Management*), który jest odpowiednikiem CEMS w skali globalnej, oraz do EFMD (*The European Foundation for Management Development*).

Pozycja ta sprawia, iż o przyjęcie na studia do SGH stara się młodzież ambitna i uzdolniona, co tworzy bardzo dogodne warunki do realizacji zamierzeń strategicznych w zakresie doskonalenia jakości kształcenia. Ocena roli kierunku zarządzanie na krajowym i lokalnym rynku edukacyjnym pozwala zauważyć, że konkurencyjność SGH w świetle prestiżowych uczelni warszawskich znajduje swoją przewagę w zakresie wielkich tradycji uczelni, wizerunku kadry akademickiej, elastycznych form studiowania.

2. Ocena zgodności kompetencji organów uczelni oraz jednostki prowadzącej oceniany kierunek studiów,

Zgodnie z § 43 Statutu najwyższym organem kolegiąlnym Uczelni jest Senat, zaś najwyższym organem jednoosobowym – zgodnie z § 55 ust. 2 Statutu – jest Rektor.

Aktualny skład Senatu SGH zgodny jest z zasadami określonymi w ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164 poz. 1365, z późn. zm.) oraz z uregulowaniami zawartymi w Statucie.

Posiedzenia zwyczajne Senatu zwołuje Rektor jeden raz w miesiącu, zaś nadzwyczajne z własnej inicjatywy lub dziekan kolegium z własnej inicjatywy lub w wyniku złożenia wniosku przez 1/5 członków Senatu. Analiza dokumentacji z posiedzeń Senatu wskazała, iż posiedzenia te odbywają się zgodnie ze Statutem, a więc średnio co miesiąc oraz, że są zwoływane przez Rektora. Senat w czasie swoich posiedzeń zajmował się sprawami wynikającymi z zapisów statutowych. Protokoły z posiedzeń Senatu są podpisywane przez jego przewodniczącego oraz sekretarza Senatu. Do protokołów są dołączona jest informacja na temat osób, które były obecne na posiedzeniu. Uchwały Senatu są zgodne z jego ustawowymi i statutowymi kompetencjami.

Senat aktualnie dopełnił swoich obowiązków wynikających z art. 169 ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164 poz. 1365, z późn. zm.) i podjął w dniu 28 maja 2008 r. Uchwałę nr 356 ustalającą **zasady przyjęć** kandydatów na studia w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie w roku akademickim 2009/2010. Na rok akademicki 2010/2011 podjęto odpowiednio Uchwałę nr 133 w dniu 27 maja 2009 r.

Senat powołał również – zgodnie z § 124 ust. 1 Statutu – Uchwałę nr 39 z dnia 15 października 2008 r. Komisję Dyscyplinarną do spraw studentów na kadencję 2008 – 2012, a także Uchwałę nr 40 – Odwoławczą Komisję Dyscyplinarną do spraw studentów.

Senat ustalił zakres obowiązków nauczycieli akademickich, rodzaje zajęć dydaktycznych objętych zakresem tych obowiązków oraz zasady obliczania godzin dydaktycznych, a także warunki obniżania obowiązkowego wymiaru zajęć dydaktycznych

Wysokość pensum dydaktycznego dla nauczycieli akademickich – zgodnie z § 46 ust. 2 pkt. 14 - określa Uchwała nr 175 Senatu SGH w Warszawie z dnia 23 września 2009 r. w sprawie zasad rozliczania z wykonania pensum dydaktycznego na rok akademicki 2009/2010. Wymiar pensum dydaktycznego został określony w sposób **zgodny** z art. 130 ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365 z późn. zm.),

Regulamin studiów został dostosowany do przepisów rozporządzeń Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego Uchwałą Senatu Nr 346 z dnia 23 kwietnia 2008 r. oraz znowelizowany Uchwałą Senatu Nr 125 z dnia 22 kwietnia 2009 r. Regulamin Studiów SGH został wprowadzony z poszanowaniem zasady zawartej w art. 161 ust. 2 Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Samorząd zaakceptował Regulamin uchwałą z dnia 21 kwietnia 2008 roku oraz poprawki do tego dokumentu w dniu 20 kwietnia 2009 roku.

Rektorem Uczelni jest JM prof. dr hab. Adam Budnikowski. Rektor kieruje Uczelnią – zgodnie z § 57 ust. 2 Statutu Uczelni - przy pomocy **4 Prorektorów**: ds. rozwoju – prof. dr hab. Marek Bryx, ds. współpracy z zagranicą – prof. dr hab. Elżbieta Kawecka-Wyrzykowska, ds. dydaktyki i studentów – dr hab. Anna Karmańska, ds. nauki – prof. dr hab. Janusz Stacewicz.

W czasie wizytacji przedstawiono stosowne akty potwierdzające wybór organów Uczelni przez Kolegium Elektorów Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie na zebraniu wyborczym w dniu 5 marca 2008 r. na kadencję 2008–2012 (tj. od 1.09.2008 r. do 31.08.2012 r.) podpisane przez Przewodniczącego Uczelnianej Komisji Wyborczej. Obecne organy jednoosobowe i kolegialne wybrane zostały na kadencję 4-letnią, a więc zgodnie z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym.

Analiza przedstawionej dokumentacji wykazała, iż Rektor wypełnił swoje obowiązki wynikające z ustawy i Statutu m. in. z art. 35 ust 1. ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym, przekazując w terminie, tj. 12 października 2009 r. Ministrowi Nauki i Szkolnictwa Wyższego roczne sprawozdanie z działalności Uczelni za rok akademicki 2008/2009 wraz z informacją dotyczącą minimum kadrowego i Uchwałą Senatu w powyżej sprawie.

Wysokość pensum dydaktycznego dla nauczycieli akademickich – zgodnie z § 46 ust. 2 pkt. 14 - określa Uchwała nr 175 Senatu SGH w Warszawie z dnia 23 września 2009 r. w sprawie zasad rozliczania z wykonania pensum dydaktycznego w roku akademickim 2009/2010.

Wymiar pensum dydaktycznego został określony w sposób **zgodny** z art. 130 ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365 z późn. zm.),

Regulamin pomocy materialnej dla Studentów SGH został wprowadzony zarządzeniem nr 13 Rektora z dnia 30 stycznia 2006 roku. Dokument został wprowadzony z poszanowaniem zasady zawartej w art. 186 ust. 1 Ustawy – Samorząd Studentów akceptował i wprowadzał własne poprawki do Regulaminu o czym świadczą przedstawione dokumenty.

Przyznawaniem świadczeń pomocy materialnej jak i odwołaniami zajmują się Komisje Stypendialne, w których studenci zasiadają w większości. Osoby zajmujące się obsługą techniczną stypendiów pracują w Biurze Samorządu zachowując pełną współpracę z Samorządem. Dokumentacja stypendialna znajduje się w Biurze Samorządu, dopiero po zakończeniu procedury przenoszona jest do teczek studentów, studenci odbierają decyzje osobiście, co potwierdzają podpisy studentów.

Regulamin pomocy materialnej oraz informacje potrzebne ubiegającym się o stypendia dostępne są na stronie internetowej Uczelni. Niezbędne informacje studenci uzyskują również w Biurze Samorządu. Studenci opracowali system informatyczny, poprzez który aplikują o stypendia a także zapisują się do kolejki po miejsce w akademiku Uczelni.

Wypłaty stypendiów oraz rozpatrywanie podań dokonywane jest terminowo.

Regulamin Pomocy jest przejrzysty, a jego zapisy nie budzą wątpliwości.

Uczelnia posiada umowę Student – Uczelnia, spełnia tym samym wymóg art. 160 ust. 3 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Uczelnia usunęła klauzule niedozwolone z umowy, jej załącznikami są regulaminy opłat i tabele dotyczące wysokości opłat.

Zgodnie ze Statutem wybrano następujące Władze Kolegium na 4-letnią kadencję, tj. od 1 września 2008 r. do 31 sierpnia 2012 r.

Kolegium Gospodarki Światowej – Dziekan – prof. dr hab. Jolanta Mazur

Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie – Dziekan – dr hab. Andrzej Herman

Kolegium Zarządzania i Finansów – Dziekan – prof. dr hab. Janusz Ostaszewski

Kolegium Analiz Ekonomicznych – Dziekan - dr hab. Marek Rocki

Kolegium Ekonomiczno-Społeczne – Dziekan – dr hab. Joachim Osiatyński

W czasie wizytacji przedstawiono stosowne akty potwierdzające wybór organów jednoosobowych przez Kolegium Elektorów Kolegialnych na posiedzeniu w dniu **23 kwietnia 2008 r. na kadencję 2008 – 2012 (tj. od dnia 1.09.2008 r. do dnia 31.08.2012 r.)** podpisane przez Przewodniczącego Komisji Wyborczej - zgodnie z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym – na 4 letnią kadencję.

Kolegium kieruje **Dziekan**. Dziekani zgodnie z przepisami art. 76 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Dziekani są zatrudnieni w Uczelni jako **podstawowym miejscu pracy**. Podczas analizy dokumentacji stwierdzono, iż sprawy, którymi zajmowali się Dziekani odpowiadały ich statutowym kompetencjom. Dziekan kieruje działalnością Kolegium – zgodnie ze statutem - przy udziale **Prodziekanów**.

Rady Kolegiów pełnią – zgodnie z § 59 ust. 1 Statutu Uczelni – funkcję organu uchwałodawczego dla jednostek organizacyjnych zrzeszonych w kolegium i zajmują stanowisko w sprawach nurtujących społeczność akademicką kolegium oraz wyrażają opinie w sprawach przedłożonych jej przez dziekanów.

Z uwagi na fakt, iż w Uczelni funkcjonują Kolegia, opiekę naukową nad kierunkiem „zarządzanie” sprawują trzy kolegia: Zarządzania i Finansów, Nauk o Przedsiębiorstwie oraz Gospodarki Światowej. Kolegia są kierowane przez Radę Kolegium i Dziekana Kolegium, który pełni swa funkcję z wyboru.

Załącznik Nr 2 - Uwagi szczegółowe do wewnętrznych przepisów uczelni.

3. Ocena struktury organizacyjnej jednostki w kontekście realizowanych przez nią zadań naukowych* i dydaktycznych.

Podstawowymi jednostkami organizacyjnymi – zgodnie z § 22 ust. 2 Statutu - są Kolegia powołane do prowadzenia działalności naukowej i dydaktycznej oraz kształcenia. Aktualnie w uczelni funkcjonuje 5 kolegiów, w ramach których utworzone zostały instytuty i katedry.

Struktura organizacyjna uczelni zarówno uwzględniająca kolegia jak i instytuty oraz katedry odpowiada w pełni potrzebom dydaktycznym kierunku *zarządzanie*. Powołane

* użyte określenia: zadania naukowe, badania naukowe, dorobek naukowy, stopnie i tytuły naukowe oznaczają odpowiednio zadania artystyczne, twórczość artystyczną, dorobek artystyczny oraz stopnie i tytuły w zakresie sztuki.

jednostki poprzez zakres swoich zadań oraz zatrudnioną kadre naukowo-dydaktyczną reprezentują podstawowe obszary wiedzy, należące do dyscypliny nauki o zarządzaniu oraz komplementarne należące do dziedziny nauk ekonomicznych, co zapewnia ich rozwój i ścisły związek z akredytowanym kierunkiem studiów.

4. Informacja o liczbie studentów oraz ocena spełnienia wymagań określonych dla uczelni publicznych w art. 163 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365 z późn. zm.).

Tabela nr 1.

Forma kształcenia	Liczba studentów		Liczba uczestników studiów doktoranckich	
	uczelni	jednostki	uczelni	jednostki
Studia stacjonarne	6461		210	
Studia niestacjonarne	3066		1249	
Razem	9527		1459	

Uczelnia spełnia wymagania określone dla uczelni publicznych w art. 163 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym – liczba studentów studiujących na studiach stacjonarnych I i II stopnia jest wyraźnie większa od liczby studentów studiujących na studiach niestacjonarnych. Udział studentów stacjonarnych wynosi 67,8 % ogółu studentów.

5. Informacje o prowadzonych przez jednostkę kierunkach studiów i dotychczasowych wynikach ocen/akredytacji, a także posiadanych uprawnieniach do nadawania stopni naukowych i prowadzonych studiach doktoranckich.

Uczelnia prowadzi kształcenie na następujących kierunkach studiów: ekonomia, europeistyka, finanse i rachunkowość, gospodarka przestrzenna, gospodarka i administracja publiczna, makrokierunek: International Business, metody ilościowe w ekonomii i systemy informacyjne, międzynarodowe stosunki gospodarcze, stosunki międzynarodowe oraz zarządzanie.

Państwowa Komisja Akredytacyjna przyznała Szkole Głównej Handlowej w Warszawie ocenę *wyróżniającą* na kierunku „*metody ilościowe w ekonomii i systemy informacyjne*” w roku 2007.

Oceny *pozytywne* przyznano na następujących kierunkach:

- w roku 2004 – zarządzanie
- w roku 2005 – ekonomia.

Uczelnia uzyskała również akredytację Komisji Akredytacyjnej Fundacji Promocji i Akredytacji Kierunków Ekonomicznych na kierunkach: ekonomia i zarządzanie – w roku 2003, finanse i rachunkowość, metody ilościowe w ekonomii i systemy informacyjne oraz stosunki międzynarodowe w roku 2008.

Kształcenie na ocenianym kierunku realizowane jest w ramach 3 kolegiów tj. Zarządzania i Finansów, Nauk o Przedsiębiorstwie oraz Gospodarki Światowej.

Kolegium Zarządzania i Finansów oraz Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie posiada uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora i doktora habilitowanego nauk ekonomicznych w zakresie ekonomii i nauk o zarządzaniu. Natomiast Kolegium Gospodarki Światowej posiada uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora i doktora habilitowanego nauk ekonomicznych w zakresie ekonomii oraz doktora nauk ekonomicznych w zakresie nauk o zarządzaniu.

6. Liczba studentów ocenianego kierunku studiów.

Tabela nr 2

Poziom studiów	Rok studiów	Liczba studentów studiów		Razem
		stacjonarnych	nie-stacjonarnych	
I stopnia	I	85	94	179
	II	67	75	142
	III	102	109	211
II stopnia	I	187	308	495
	II	139	198	337
jednolite studia magisterskie	I			
	II	2		2
	III	2		2
	IV	2		2
	V	364		364
Razem		950	784	1734

Kierunek *zarządzanie* pełni wiodącą rolę na uczelni o czym świadczy liczba studentów, którzy stanowią 18,2 % ogółu studentów. Studenci studiów stacjonarnych tego kierunku tworzą 14,7 % ogółu studentów stacjonarnych zaś studenci studiów niestacjonarnych stanowią aż 25,6 % ogółu studentów niestacjonarnych co podkreśla wciąż dużą popularność tego kierunku. Mimo iż liczba studentów przyjmowana na I rok studiów I stopnia w ostatnich latach nieco maleje to w roku 2009/2010 na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych wzrosła w stosunku do roku poprzedniego o 26 %. Na studiach II stopnia przyrost ten był jeszcze wyraźniejszy i wyniósł 46,8 % w stosunku do roku poprzedniego. Można więc sądzić że kierunek ten w SGH ma dobre perspektywy rozwojowe.

Uczelnia sformułowała swoją misję i strategię odnosząc się w tych dokumentach do jakości kształcenia. Organy uczelni działają zgodnie ze swoimi kompetencjami i obowiązującymi przepisami prawa. Struktura organizacyjna uczelni zgodna jest z potrzebami procesu dydaktycznego kierunku zarządzanie.

Część II. Koncepcja kształcenia i jej realizacja.

1. Cele kształcenia i deklarowane kompetencje absolwenta.
- 1.1 Ocena sylwetki

Sylwetka absolwenta ocenianego kierunku studiów została opisana poprzez przedstawienie efektów kształcenia. Efekty kształcenia zostały zaprezentowane w trzech obszarach: wiedzy, umiejętności oraz kompetencji.

W odniesieniu do studiów pierwszego stopnia w zakresie wiedzy efekty kształcenia obejmują wyposażenia absolwenta w wiedzę teoretyczną i praktyczną z zakresu nauk zarządzania, ekonomii i nauk pokrewnych. Wiedza ta pozwala na zrozumienie procesów i zjawisk zachodzących w organizacjach i gospodarce, diagnozowanie i rozwiązywanie problemów związanych z funkcjami i procesami zarządzania. Umiejętności ukształtowane w trakcie studiów pozwalają absolwentowi w szczególności na: pozyskiwanie informacji, diagnozowanie i rozwiązywanie problemów, wypełnianie funkcji zarządzania, prowadzenia pracy w zespole. Absolwent studiów stacjonarnych posługuje się biegle dwoma językami obcymi, a absolwent studiów niestacjonarnych zna na poziomie zaawansowanym jeden język obcy. Kompetencje absolwenta, określające w szczególności jego postawy, obejmują

odpowiedzialność, umiejętność podejmowania decyzji, formułowania ocen, zdolność do samokształcenia, kierowanie się zasadami etyki.

Opis ogólnych efektów kształcenia uzupełniony jest o dodatkowe efekty wynikające z wyboru określonej specjalności studiów. Także w tym zakresie wskazano na zakres wiedzy, umiejętności i innych kompetencji związanych z każdą z oferowanych w ramach kierunku „zarządzanie” specjalności.

Efekty kształcenia dla absolwentów studiów drugiego stopnia przedstawione zostały w identycznym układzie jak dla absolwentów studiów pierwszego stopnia i odnoszą się do nabywanej przez nich wiedzy, uzyskiwanych umiejętności i ukształtowanych postaw. Oprócz wiedzy dotyczącej procesów i zjawisk zachodzących w organizacjach i ich otoczeniu oraz wiedzy o najlepszych praktykach z zakresu zarządzania, wiedzy umożliwiającej rozpoznawanie, diagnozowanie i rozwiązywanie problemów z obszaru zarządzania, absolwent jest zapoznawany z metodyką prowadzenia prac badawczych. Do kluczowych umiejętności nabywanych przez absolwenta w trakcie studiów drugiego stopnia należy zaliczyć: zdolność do prowadzenia samodzielnej działalności badawczej, zdolność do prowadzenia działalności zawodowej w kraju i za granicą, przygotowanie do oceny sytuacji i podejmowania decyzji, organizowania pracy zespołowej i kierowania zespołami. Jako kluczowe kompetencje podaje się: aktywne uczestnictwo w życiu społecznym, kierowanie się zasadami etyki, zdolność do skutecznego komunikowania się, przygotowanie do samodzielnej pracy i samokształcenia.

Opis ogólnych efektów kształcenia został uzupełniony informacjami na temat zakresu dodatkowej wiedzy, umiejętności i kompetencji związanych z każdą z oferowanych na studiach drugiego stopnia specjalności.

Koncepcja kształcenia jest konsultowana z przedstawicielami pracodawców. Potwierdzeniem dobrych relacji z praktyką gospodarczą może być *Klub Partnerów* SGH. Zrzesza on renomowane organizacje, których przedstawiciele uczestniczą z głosem doradczym w kluczowych dyskusjach nad programami studiów w SGH.

Należy stwierdzić, że określenie efektów kształcenia z punktu widzenia zakresu wiedzy nabywanej przez absolwentów oraz nabywanych umiejętności i kompetencji są określone wzorowo.

Zespół oceniający uważa, iż warto podjąć prace nad macierzą kompetencji absolwenta co z pewnością przyczyni się do bardziej wnikliwego i spójnego opisu efektów i celów kształcenia.

1.2 Ocena zasad rekrutacji i sposobu selekcji kandydatów, ze szczególnym uwzględnieniem zasad rekrutacji na studia II stopnia.

Warunki i tryb rekrutacji określone są w uchwałach senatu uczelni. Warunki i tryb rekrutacji na rok akademicki 2009/2010 zostały określone w Uchwale nr 356 Senatu SGH z dnia 28 maja 2008 r. w sprawie Zasad przyjęć kandydatów na studia w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie. Od kandydatów ubiegających się o przyjęcie na studia pierwszego stopnia wymagane jest posiadanie świadectwa dojrzałości, natomiast od kandydatów na studia drugiego stopnia – dyplomu ukończenia studiów, co najmniej pierwszego stopnia. Decyzję o przyjęciu na studia podejmuje komisja rekrutacyjna bądź rektor po rozpatrzeniu wniosku uczelnianej komisji odwoławczej. Postępowanie kwalifikacyjne ma charakter konkursowy.

Rekrutacja na studia pierwszego stopnia odbywa się na uczelni, a nie na konkretny kierunek studiów. Kwalifikacja kandydatów na studia stacjonarne i niestacjonarne pierwszego stopnia przeprowadzana jest w oparciu o wyniki części pisemnej egzaminów maturalnych (nowa matura) z następujących przedmiotów:

- zdawanych na poziomie rozszerzonym: matematyka lub fizyka, geografia lub historia lub wiedza o społeczeństwie, język obcy;
- drugiego języka obcego zdawanego na poziomie podstawowym bądź rozszerzonym.

Wyniki egzaminu maturalnego przeliczane są na punkty kwalifikacyjne według przyjętych proporcji. Uchwała reguluje również zasady uwzględniania wyników ze starej matury oraz matury międzynarodowej. Odrębną uchwałą Senatu SGH określone zostały zasady przyjęć finalistów i laureatów olimpiad. Na podstawie sumy punktów kwalifikacyjnych komisja rekrutacyjna sporządza listy rankingowe na studia. Zarówno rejestracja kandydatów na studia, jak i informacja o ich zakwalifikowaniu odbywa się drogą elektroniczną. Kandydaci mają obowiązek złożenia w określonym w uchwale terminie dokumentów wymaganych przy rekrutacji. W przypadku nie dotrzymania tego wymogu są skreślani z listy rankingowej, która jest uzupełniana o kolejne osoby na niej umieszczone. Po wypełnieniu limitów komisja rekrutacyjna ogłasza listę kandydatów i informuje w formie pisemnej osoby przyjęte oraz nie przyjęte na studia o podjętej decyzji.

Kandydaci na studia drugiego stopnia przyjmowani są w ramach limitu miejsc. Kandydaci na te studia, którzy ukończyli studia pierwszego stopnia w SGH, przyjmowani są w liczbie nie większej niż 1/3 limitu miejsc. W stosunku do tych kandydatów prowadzi się kwalifikację opartą na średniej z pierwszych pięciu semestrów studiów. Natomiast kandydaci, którzy kończyli studia poza SGH przyjmowani są w ramach 2/3 limitu miejsc na podstawie wyników sprawdzianu kwalifikacyjnego z wiedzy o gospodarce oraz znajomości wybranego języka obcego. Na podstawie wskazanych kryteriów ustalana jest lista rankingowa kandydatów. Mają oni obowiązek złożenia w ciągu pięciu dni od ogłoszenia tej listy wymaganych w ramach rekrutacji dokumentów. Brak wywiązania się z tego wymogu powoduje wykreślenie z listy i umieszczenie na niej osób zajmujących w rankingu kolejne miejsca. Po ustaleniu imiennych list osób przyjętych na studia kandydaci są informowani pisemnie o przyjęciu bądź nie przyjęciu na studia.

Od decyzji komisji rekrutacyjnych przysługuje kandydatom prawo odwołania do uczelnianej komisji odwoławczej. Odwołanie jest możliwe w przypadku naruszenia warunków i trybu rekrutacji na studia. Ostateczną decyzję w sprawie odwołania podejmuje rektor.

Warunki i tryb rekrutacji na studia pierwszego i drugiego stopnia są zgodne z przepisami art. 169 *ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym*. Przyjęte przez uczelnię zasady rekrutacji zapewniają właściwą selekcję kandydatów w szczególności na studia II stopnia.

1.3. Ocena realizacji programu studiów

Przedmiotem szczegółowej analizy przeprowadzonej poniżej są plany studiów dwustopniowych, które weszły w życie od roku akademickiego 2009/2010. Zostały one zmodyfikowane w stosunku do planów obowiązujących we wcześniejszych latach. Opracowano dla nich specjalności, natomiast nie wprowadzono jeszcze tzw. ścieżek. Ścieżka studiów jest zestawem przedmiotów, które umożliwiają studentowi zdobycie wiedzy wykraczającej poza wybrany przez niego kierunek studiów. Wybór ścieżki jest dla studenta dobrowolny. Ukończenie ścieżki dokumentowane jest certyfikatem. Ścieżki takie oferowane były jako zajęcia do wyboru w latach poprzednich.

Studia pierwszego stopnia trwają trzy lata (6 semestrów). Absolwent uzyskuje 180 punktów ECTS. Łączna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych wynosi 2010, tj. o 10 więcej od określonej w standardach kształcenia. Plan studiów ujmuje wszystkie treści podstawowe. Treści podstawowe w odniesieniu do wskazanych w standardach realizowane są w łącznym wymiarze 390 godzin, tj. o 90 większym niż określony w standardach dla tego kierunku studiów co niewątpliwie dobrze wpływa na efekty

kształcenia. Plan studiów ujmuje wszystkie treści kierunkowe wskazane w standardach. Przewidziany dla nich łączny wymiar godzinowy jest o 30 godzin mniejszy od określonego w standardach kształcenia co jest uzupełniane w grupie 9 przedmiotów dodatkowo oferowanych przez uczelnię.

W zakresie innych wymagań określonych w standardach zwraca uwagę prowadzone w szerokim zakresie nauczanie języków obcych. W planie studiów przewidziana jest obowiązkowa nauka dwóch języków obcych w wymiarze 240 godzin każdy. Oznacza to, że na nauczanie języka obcego poświęca się 24 proc. ogólnego wymiaru godzin zajęć. Przedmioty przekazujące treści humanistyczne ujęte są w dwóch grupach, z których studenci mają obowiązek wyboru po jednym: Filozofia bądź Socjologia oraz Historia gospodarcza bądź Geografia Ekonomiczna. O ile pierwsza grupa obejmuje treści humanistyczne, to druga zawiera treści raczej o charakterze kierunkowym. W planach studiów nie są uwzględnione określone w standardach kształcenia treści z zakresu Ochrona własności intelektualnej.

Do planu studiów włączonych zostało 9 „uczelnianych” przedmiotów zawierających treści kształcenia z zakresu ekonomii i zarządzania o łącznej liczbie 390 godzin. Uczelnia przyporządkowała te przedmioty do grup treści podstawowych i kierunkowych. Stanowią one bardzo cenne i celowe uzupełnienie a także rozszerzenie wiedzy i umiejętności w zakresie kierunku zarządzanie wyraźnie nawiązujące do zakreślonych w sylwetce absolwenta celów kształcenia. Studenci studiów stacjonarnych dokonują wyboru specjalności realizowanej w wymiarze 150 godzin oraz przedmiotów do wyboru, na które przypada łącznie 180 godzin. Seminarium licencjackie realizowane jest w wymiarze 30 godzin.

Studia niestacjonarne realizowane są jako studia popołudniowe oraz studia sobotnio-niedzielne. Plan studiów niestacjonarnych obejmuje takie same przedmioty podstawowe, kierunkowe i do wyboru oraz zawiera identyczne wymagania w zakresie punktów ECTS, jak dla studiów stacjonarnych. Różnica między obydwoma formami studiów dotyczy ogólnego wymiaru godzin, wymiaru godzin poszczególnych przedmiotów, a także nauki języka obcego i zajęć z wychowania fizycznego. Dla studentów studiów niestacjonarnych obowiązkowa jest nauka jednego języka obcego i nie są prowadzone zajęcia z wychowania fizycznego.

Studia niestacjonarne prowadzone jako studia popołudniowe mają łączny wymiar 1830 godzin zajęć dydaktycznych. Na studiach tych realizowane są wszystkie treści podstawowe określone w standardach kształcenia w łącznym (zwiększonym o 90 godzin w stosunku do standardów) wymiarze 390 godzin. Treści kierunkowe przekazywane są w ramach 9 przedmiotów ujętych w standardach kształcenia. Program studiów realizuje wszystkie podstawowe i kierunkowe treści kształcenia określone przez standardy. Studenci studiów niestacjonarnych realizowanych w trybie popołudniowym uczą się jednego języka obcego (240 godzin).

Podobnie jak na studiach stacjonarnych do planu studiów niestacjonarnych włączonych zostało 9 przedmiotów „uczelnianych” przekazujących treści kształcenia z zakresu ekonomii i zarządzania o łącznej liczbie 390 godzin. Uczelnia przyporządkowała te przedmioty do grup treści podstawowych i kierunkowych. Stanowią one jak już wspomniano przy ocenie programu studiów stacjonarnych, istotne uzupełnienie i rozszerzenie wiedzy i umiejętności w zakresie akredytowanego kierunku zgodnie z celami kształcenia.

Na studiach niestacjonarnych popołudniowych oferowane są te same specjalności co na studiach stacjonarnych, w identycznym wymiarze godzinowym, tj. 150 godzin. Studenci dokonują również wyboru przedmiotów o łącznym wymiarze 300 godzin co pozwala na realizację zainteresowań studenta. Seminarium dyplomowe realizowane jest w wymiarze 30 godzin.

Plan studiów niestacjonarnych odbywających się w soboty i niedziele przewiduje łączny wymiar godzin 1184 tj. o 16 mniej od określonego w standardach kształcenia. Na zajęcia odbywające się z udziałem nauczyciela akademickiego przypada przy tym 974 godzin,

a pozostałe 210 jest realizowanych bez bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego bądź w formie e-learningu. Zajęcia bez bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego bądź w formie e-learningu prowadzone są w odniesieniu do wszystkich przedmiotów podstawowych (poza Makroekonomią), kierunkowych oraz stanowiących tzw. inne wymagania.

To niewielkie odchylenie od wymaganej w standardach liczbie godzin rzutuje nieco na relatywnie niższy wymiar godzin przeznaczonych na treści kształcenia na przykład z zakresu: Nauki o przedsiębiorstwie. Na przedmioty w ramach specjalizacji przypada 70-78 godzin zajęć dydaktycznych. Seminarium dyplomowe realizowane jest w wymiarze 30 godzin.

Studia drugiego stopnia trwają dwa lata (4 semestry). W trakcie studiów student uzyskuje 120 punktów ECTS. Plan studiów stacjonarnych przewiduje łączną liczbę 990 godzin zajęć dydaktycznych, tj. o 90 więcej od ujętej w standardach kształcenia co dobrze służy realizacji sylwetki absolwenta. Na przedmioty przekazujące treści podstawowe przypada łącznie 150 godzin, tj. o 15 mniej od określonej w standardach kształcenia. Nie są realizowane treści z zakresu: Koncepcje zarządzania (45 godzin). W raporcie samooceny uczelnia wskazuje, że treści kształcenia z tego zakresu są realizowane w ramach przedmiotu Historia myśli ekonomicznej. Treści kształcenia podane w standardach kształcenia w zakresie koncepcji zarządzania nie zachęcają do uznania takiej zamiany. Historia myśli ekonomicznej jest przedmiotem podstawowym dla drugiego stopnia studiów na kierunku „ekonomia” i zawiera inne treści kształcenia. Nie jest także realizowany przedmiot Prawo cywilne (30 godzin). Uczelnia również w tym przypadku wskazuje, że w to miejsce jest realizowany przedmiot Prawo gospodarcze. Taki przedmiot jest przedmiotem podstawowym ujętym w standardach kształcenia na drugim stopniu studiów na kierunku „ekonomia”. Treści kształcenia różnią się w znacznym stopniu od treści kształcenia określonych w standardach dla przedmiotu Prawo cywilne na kierunku „zarządzanie”. Przedmiot Prawo gospodarcze jest pod względem treści bliższy przedmiotowi Prawo handlowe ujętemu w ramach przedmiotów kierunkowych dla „zarządzania”, ale uczelnia nie wykazuje takiego przedmiotu w tej grupie. Wreszcie w ramach przedmiotów podstawowych nie są realizowane treści z zakresu Statystyki matematycznej (30 godzin). Uczelnia tłumaczy to w raporcie samooceny uwzględnieniem treści kształcenia w przedmiotach do wyboru, nie wskazując w jakich. Podczas wizytacji osoby odpowiedzialne za program kształcenia wyjaśniały, iż absolwenci studiów I stopnia SGH mają rozszerzony program z zakresu statystyki, który obejmuje statystykę matematyczną. Zespół Oceniający uważa, iż w takiej sytuacji absolwenci studiów I stopnia innych uczelni powinni mieć wskazany przedmiot statystyka matematyczna jako obowiązkowy a nie do wyboru. Przedmiot statystyka matematyczna ma bowiem fundamentalne znaczenie dla uzyskania właściwych efektów kształcenia na studiach ekonomicznych a w szczególności na studiach II stopnia. Grupa treści kierunkowych realizowana jest w ramach sześciu przedmiotów, każdy w wymiarze 30 godzin, co spełnia określony w standardach kształcenia wymóg łącznej liczby godzin dla tej grupy przedmiotów (180). Na studiach drugiego stopnia oferowanych jest 8 specjalności. Wymiar godzin dla każdej z nich wynosi 150. Dodatkowo w planie studiów ujęto 5 przedmiotów z zakresu zarządzania oraz naukę języka obcego w wymiarze 120 godzin. Na seminarium magisterskie przewidziano 60 godzin.

Studia niestacjonarne drugiego stopnia realizowane są w dwóch trybach – zajęć popołudniowych oraz zajęć w ramach zjazdów sobotnio-niedzielnymi. Plany studiów niestacjonarnych drugiego stopnia obejmują ten sam zestaw przedmiotów podstawowych, kierunkowych i do wyboru, co plany studiów stacjonarnych. Poszczególne przedmioty mają tę samą wycenę w punktach ECTS. Różnica dotyczy ogólnego wymiaru godzin zajęć oraz wymiaru godzinowego dla poszczególnych przedmiotów.

Zajęcia na studiach niestacjonarnych prowadzonych w godzinach popołudniowych mają łączny wymiar 990 godzin, tj. o 90 większy od określonego w standardach kształcenia co należy uznać za bardzo właściwe dla ukształtowania sylwetki absolwenta kierunku. Ponieważ plan ten ma identyczną strukturę jak scharakteryzowany powyżej plan studiów stacjonarnych tego samego stopnia, odnoszą się do niego w pełni poczynione uwagi dotyczące braku przedmiotów podstawowych.

Plan studiów niestacjonarnych prowadzonych w trybie zjazdów sobotnio-niedzielnym przewiduje łączny wymiar godzin zajęć dydaktycznych w wysokości 619 (a więc wyraźnie wyższy aniżeli określają to standardy kształcenia- co dobrze wspomaga realizację sylwetki absolwenta). Na zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego przypadają przy tym 553 godziny a na zajęcia bez bezpośredniego udziału nauczyciela oraz w formie e-learningu 66 godzin. Plan studiów niestacjonarnych dla studentów studiujących w systemie sobotnio-niedzielnym przewiduje te same przedmioty co na studiach popołudniowych, ale wszystkie w mniejszym wymiarze godzinowym. Brakuje w nim treści kształcenia z zakresu Statystyki matematycznej, Koncepcji zarządzania i w zasadzie Prawa cywilnego. Pozostałe treści kształcenia określone w standardach znajdują pełne ujęcie w ofercie programowej kierunku. Na przedmioty prowadzone w ramach specjalności przypada po 70 godzin na każdą z nich. Seminarium magisterskie jest prowadzone w wymiarze relatywnie niskim -35 godzin.

Należy też zauważyć, że w Szkole Głównej Handlowej prowadzone są stacjonarne studia drugiego stopnia na makrokierunku International Business. Plan zajęć obejmuje łącznie 870 godzin a realizowane w jego ramach przedmioty dają łączną liczbę 120 punktów ECTS. Wszystkie zajęcia odbywają się w języku angielskim. Również praca magisterska przygotowawcza jest w języku angielskim. Makrokierunek oparty jest na dwóch kierunkach studiów: „zarządzaniu” i „międzynarodowych stosunkach gospodarczych”. Struktura przedmiotów makrokierunku obejmuje treści podstawowe w wymiarze 60 godzin, treści kierunkowe w liczbie 15 przedmiotów i łącznym wymiarze 450 godzin oraz przedmioty do wyboru (300 godzin, w tym 150 godzin przedmiotów specjalnościowych). Plan studiów na makrokierunku jest zgodny ze standardami kształcenia oraz ideą programową szerokiego kształcenia.

W uczelni prowadzone jest jeszcze kształcenie na jednolitych studiach magisterskich na kierunku „zarządzanie i marketing”. Ponieważ aktualnie trwa ostatni semestr tych studiów, ich plany nie zostały objęte analizą.

Na stacjonarnych studiach pierwszego stopnia oferta zajęć do wyboru obejmuje łącznie 360 godzin zajęć dydaktycznych. Składają się na nie przedmioty specjalnościowe, inne zajęcia do wyboru oraz seminarium dyplomowe. Stanowi ona 32 proc. liczby godzin będących różnicą łącznej liczby godzin zajęć określonych w standardach i liczby godzin zajęć przeznaczonych na realizację treści podstawowych, kierunkowych oraz ujętych w pkt. V standardów. Także na studiach niestacjonarnych zachowany jest wymóg umożliwienia studentom wyboru co najmniej 30 proc. określonej w ten sposób liczby godzin zajęć dydaktycznych.

W planie studiów stacjonarnych drugiego stopnia na przedmioty do wyboru (przedmioty specjalnościowe, inne zajęcia do wyboru oraz seminarium dyplomowe) przypada 360 godzin, co stanowi 36 proc. ogólnej liczby godzin. Na studiach niestacjonarnych prowadzonych w trybie sobotnio-niedzielnym udział ten wynosi 30 proc.

Zarówno na studiach pierwszego, jak i drugiego stopnia zachowany jest wymagany udział zajęć do wyboru w ofercie kształcenia. Odnosi się to tak do studiów stacjonarnych, jak i niestacjonarnych. Zajęcia do wyboru w pełni umożliwiają studentom rozwój własnych zainteresowań naukowych i zawodowych. Na szczególne podkreślenie zasługuje oferta zajęć w językach obcych (na ogół w języku angielskim), która zawiera 160 przedmiotów adresowanych do studentów całej uczelni, a wybieranych w znaczącym udziale przez

studentów kierunku zarządzanie. Oferta zajęć do wyboru wzbogacona przy tym możliwością wyboru osób Prowadzących, co jest niewątpliwie dla studentów SGH atrakcyjną formą studiowania.

Na studiach pierwszego stopnia oferowane są cztery specjalności: Gospodarowanie nieruchomościami I, Marketing I, Zarządzanie jakością oraz Przedsiębiorczość. Każda ze specjalności składa się z pięciu przedmiotów. Łączny wymiar ich godzin wynosi 150 na studiach stacjonarnych i 78-80 na studiach niestacjonarnych. Zarówno liczba przedmiotów mających przekazać specjalistyczną wiedzę, jak i wymiar godzin, w jakim są realizowane jest stosunkowo niewielki (dla studiów stacjonarnych to zaledwie 7,5 proc. ogólnego wymiaru godzin). Na studiach niestacjonarnych większość przedmiotów specjalnościowych jest realizowana w wymiarze 16 godzin.

Na studiach drugiego stopnia oferowanych jest osiem specjalności: Biznes turystyczny, Gospodarka nieruchomościami II, Marketing II, Zarządzanie projektami, Zarządzanie strategiczne, Zarządzanie wartością firmy, Zarządzanie w transporcie i logistyce, Zarządzanie zasobami ludzkimi. Każda ze specjalności obejmuje 5 przedmiotów realizowanych w łącznym wymiarze 150 godzin na studiach stacjonarnych i 70-72 na studiach niestacjonarnych. Na studiach stacjonarnych przedmioty specjalnościowe mają przy tym z reguły wymiar 30 godzin, a na studiach niestacjonarnych 14 godzin. Dwie specjalności (Gospodarka nieruchomościami II, Marketing II) stanowią kontynuację specjalności ze studiów pierwszego stopnia. Można zatem uznać, że studenci wybierający kontynuację danej specjalności są wyposażeni w niezbędny zasób specjalistycznej wiedzy. Pozostałe są specjalnościami nowymi. Wszystkie specjalności, zarówno na studiach pierwszego, jak i drugiego stopnia, z uwagi na ich profil programowy, mieszczą się w kanonie wiedzy kierunku „zarządzanie” a także pogłębiają i rozszerzają wiedzę z jego zakresu.

W poprzednich latach studenci ocenianego kierunku mogli dokonywać oprócz wyboru specjalności także wyboru tzw. ścieżek studiów. Na studiach pierwszego stopnia oferowane były cztery ścieżki: Badania rynku i opinii publicznej, EKO-biznes, Zarządzanie zasobami ludzkimi, Jakość w konsumpcji. Natomiast na studiach drugiego stopnia dostępne były, oprócz trzech pierwszych powyżej wymienionych, także ścieżki: Zarządzanie innowacjami, Zarządzanie jakością w przedsiębiorstwie, Zarządzanie projektami, Zarządzanie strategiczne w przedsiębiorstwie. Analiza przedmiotów wchodzących w skład ścieżek wskazuje, że mieściły się one w kanonie wiedzy kierunku „zarządzanie”. Zmiany planów studiów wprowadzone od roku akademickiego 2009/2010 przewidują wprowadzenie zamiast „ścieżek studiów” specjalności międzykierunkowych. Obecnie ogłoszony został konkurs na przygotowanie programów dla takich specjalności. Idea ta może być dobrym przygotowaniem uczelni do wprowadzenia oryginalnych koncepcji kształcenia wg ram kwalifikacji

W trakcie dwóch pierwszych semestrów studiów pierwszego stopnia studenci realizują zajęcia z przedmiotów podstawowych jednolite dla wszystkich kierunków studiów. Przedmioty te dostarczają podstawowej wiedzy ekonomicznej, z zakresu dyscyplin łączących się z wykształceniem ekonomicznym (prawo, matematyka, historia, geografia). W trakcie pierwszych semestrów realizowane są także przedmioty przekazujące treści humanistyczne (socjologia). W kolejnych dwóch semestrach wprowadzane są bardziej zaawansowane przedmioty ekonomiczne o charakterze ogólnym i sukcesywnie w coraz większym zakresie realizowane są treści kierunkowe i specjalnościowe. Ostatnie dwa semestry studiów poświęcone są wyłącznie na kształtowanie wiedzy i umiejętności o charakterze kierunkowym i specjalistycznym. Przez cały okres studiów trwa nauka języków obcych. Taka sekwencja prowadzenia procesu kształcenia jest prawidłowa i nie budzi żadnych wątpliwości. Wspólna podstawa kształcenia dla prowadzonych w SGH kierunków studiów jest zauważalną charakterystyką tej uczelni i z pewnością nieco komplikuje pełne dostosowanie się do wymogów określonych w standardach kształcenia. Niewielkie odstępstwa od wymogów

standardowych w niektórych obszarach kształcenia są dobrze rekompensowane przez dobór odpowiednich treści w dodatkowo oferowanych przez uczelnię przedmiotach jak i dobór odpowiednich form kształcenia.

Na studiach drugiego stopnia dominują przedmioty ogólnoeconomiczne oraz z dyscyplin pokrewnych. Większość przedmiotów kierunkowych i specjalnościowych realizowana jest w semestrach od drugiego do czwartego. Taki ramowy układ kształcenia nie budzi zastrzeżeń.

Według informacji uczelni dokładne określenie udziału aktywnych form zajęć (ćwiczenia, laboratoria) nie jest możliwe ze względu na stosowany w niej system zgłaszania ofert przez poszczególnych wykładowców, dopuszczający oferty z tego samego przedmiotu w różnych formach oraz dokonywanie przez studentów wyboru różnych przedmiotów. Struktura taka dla grupy przedmiotów podstawowych, kierunkowych i stanowiących inne wymagania jest na studiach pierwszego stopnia następująca: wykłady 38 %, ćwiczenia 43 %, laboratoria 1,5 %, seminaria 1,5 %. Na te grupy przedmiotów przypada 84 % ogólnej liczby zajęć dla studiów pierwszego stopnia.

Na stacjonarnych studiach drugiego stopnia, przy podobnych ograniczeniach jak wskazane powyżej dla pierwszego stopnia studiów, na zajęcia prowadzone w formie wykładów przypada 40 %, na zajęcia w formie ćwiczeń 24 %, na seminaria 6 %, a dla 30 % nie jest możliwe jednoznaczne określenie formy zajęć.

Można zatem na tej podstawie stwierdzić, że udział aktywnych form zajęć na ocenianym kierunku jest odpowiedni dla osiągnięcia zakładanych celów kształcenia.

1.4. Ocena systemu ECTS.

Plany studiów na kierunku „zarządzanie” uwzględniają obowiązek przypisania do poszczególnych przedmiotów punktów kredytowych. Łączne liczby punktów dla całych studiów oraz punkty dla poszczególnych przedmiotów są takie same na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych.

Plan studiów pierwszego stopnia przewiduje osiągnięcie łącznej liczby 180 punktów ECTS. Planowane obciążenie semestralne studenta zajęciami dydaktycznymi wynosi 30 punktów ECTS. Punktacja obejmuje wszystkie przedmioty realizowane w trakcie studiów. Warunkiem uzyskania przez studenta punktów za dany przedmiot jest uzyskanie pozytywnej oceny końcowej. Dodatkowym punktem premiowane są przedmioty prowadzone w języku obcym oraz realizowane w formie e-learningu. Dla grupy przedmiotów przekazujących treści podstawowe i kierunkowe przewidziane są zgodnie ze standardami 72 punkty, za seminarium dyplomowe, przygotowanie i obronę pracy dyplomowej 10 punktów. Klasyfikacja uwzględniająca zarówno przedmioty zawierające treści kształcenia określone w standardach jak i oferowane dodatkowo przez uczelnię przeznaczają na treści podstawowe 74 punkty ECTS, treści kierunkowe 42 punkty ECTS, języki obce po 10 punktów. Plan studiów drugiego stopnia przewiduje łączną liczbę punktów w wysokości 120. Na przedmioty przekazujące treści podstawowe określone w standardach przypada 21 punktów (standardy przewidują 20), na przedmioty przekazujące treści kierunkowe 18 punktów (standardy przewidują 21). Ta drobna różnica wynika z poszerzenia listy przedmiotów oferujących kierunkowe treści kształcenia, którym przypisano odpowiednie punkty ECTS. Łącznie dla wszystkich przedmiotów zawierających treści kształcenia podstawowe i kierunkowe przypada 58,5 punktu ECTS. Za seminarium magisterskie, przygotowanie i obronę pracy magisterskiej przewidziano zgodnie ze standardami 20 punktów ECTS. „Wycena” poszczególnych przedmiotów nie budzi zastrzeżeń.

Na tej podstawie można stwierdzić, że system ECTS jest w pełni zgodny ze standardami kształcenia oraz wymaganiami określonymi w rozporządzeniu MNiSzW z dnia 3.10.2006 r. w sprawie warunków i trybu przenoszenia osiągnięć studenta.

1.5. Ocena systemu opieki naukowej i dydaktycznej

Studenci Uczelni mają możliwość korzystania z konsultacji udzielanych przez pracowników naukowo-dydaktycznych jak i władze poszczególnych studiów, kolegów. Zarówno czas jak i miejsce spotkań jest znane, studenci nie mają uwag co do formy tych spotkań. Godziny otwarcia Dziekanatów są wystarczające dla obsługi studentów, chociaż w czasie sesji kolejki do nich są bardzo długie. Uczelnia posiada narzędzia łączności na linii Student – Uczelnia – program Wirtualny Dziekanat, który, zdaniem studentów, dobrze spełnia swoje zadania. Studenci bezpośrednio otrzymują informację dotyczące wykładów, jakie będą realizować oraz wykładowców, których wybrali lub do których zostali przydzieleni. Dodatkowo ze stron internetowych studenci uzyskują wszelkie potrzebne informacje dotyczące toku studiów. Studenci mają do dyspozycji bardzo dużą i zasobną Bibliotekę, w której mieści się również obszerna czytelnia z bardzo dobrymi warunkami do pracy. Dysponuje ona również windą co jest ułatwieniem dla osób niepełnosprawnych.

Uczelnia dba o wymianę międzynarodową studentów jak i kadry. Studenci mają bardzo wiele możliwości wyjazdu nie tylko w ramach programu Erasmus ale również dzięki wielu umowom bilateralnym, jakie posiada SGH.

2. Analiza i ocena efektów kształcenia.

2.1. Ocena systemu weryfikacji etapowych i końcowych osiągnięć studentów.

System weryfikacji etapowych osiągnięć studentów określony jest w Regulaminie studiów SGH. Wszystkie przedmioty ujęte w planie studiów kończą się oceną. Stosowana jest rozszerzona w stosunku do tradycyjnej stosowanej w szkolnictwie wyższym skala ocen (rozszerzenie obejmuje ocenę celującą - 5,5). Oceny zajęć wpisywane są do protokołów egzaminacyjnych i na życzenie studenta do indeksu. Osiągnięcia studenta rejestrowane są w wirtualnym dziekanacie, co stanowi odpowiednik karty okresowej osiągnięć studenta.

Okresem rozliczeniowym są semestry. Warunkiem zaliczenia semestru jest uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich przedmiotów przewidzianych w zadeklarowanym przez studenta indywidualnym planie studiów. W przypadku nie zaliczenia nie więcej niż dwóch przedmiotów student ma prawo ubiegania się o wpis warunkowy na kolejny semestr. W przypadku braku zgody dziekana na wpis warunkowy student może ubiegać się o powtarzanie semestru. Prawo powtarzania semestru nie przysługuje studentowi pierwszego semestru.

Egzaminy odbywają się w ramach sesji przewidzianych w organizacji roku akademickiego. Terminy egzaminów ustalane są przez dziekana bądź pełnomocnika Rektora w uzgodnieniu z wykładowcami nie później niż na dwa tygodnie przed terminem sesji. Wykładowca może zorganizować nie obowiązkowy termin zerowy przed sesją egzaminacyjną. W każdej sesji przewidziane są dwa terminy egzaminu z danego przedmiotu. W każdym terminie studenta obowiązuje ten sam zakres materiału i te same wymagania egzaminacyjne. Student ma prawo wglądu do pracy stanowiącej podstawę egzaminu pisemnego. Na umotywowany wniosek studenta dziekan zarządza egzamin komisyjny. O komisyjne sprawdzenie wiedzy może także wystąpić dziekan.

Tak określone zasady okresowej weryfikacji osiągnięć studenta należy uznać za prawidłowe.

Analiza ocen z egzaminów prowadzi do wniosku, że ich rozkład u poszczególnych wykładowców jest dość silnie zróżnicowany. W odniesieniu na przykład do całej grupy analizowanych przedmiotów kierunkowych należy wskazać na bardzo małą liczbę ocen niedostatecznych.

Przegląd przez Zespół Oceniający prac zaliczeniowych i egzaminacyjnych dokonany w odniesieniu do 21 przedmiotów podstawowych, kierunkowych, przedmiotów do wyboru

wskazuje, że stosowane rodzaje i stopień trudności pytań i testów egzaminacyjnych są dostosowane do charakteru poszczególnych przedmiotów i pozwalają na odpowiednie sprawdzanie wiedzy nabywanej przez studentów. Stosowane są takie formy sprawdzania wiedzy jak: zadania ilościowe, testy jednokrotnego wyboru, testy wielokrotnego wyboru, pytania otwarte, pytania sytuacyjne. Prowadzi to do wniosku, że na ocenianym kierunku studiów stosowane są odpowiednie formy zaliczeń poszczególnych przedmiotów.

Zasady okresowej weryfikacji osiągnięć studenta stosowane na ocenianym kierunku studiów można uznać za prawidłowe choć mała liczba ocen niedostatecznych powinna stać się przedmiotem szczególnej analizy przyczyn tego zjawiska.

2.2. Analiza skali i ocena przyczyn odsiewu

Odsiew studentów na ocenianym kierunku studiów jest zdecydowanie większy na studiach drugiego stopnia niż na studiach stopnia pierwszego. Na studiach stacjonarnych pierwszego stopnia z drugiego i trzeciego roku studiów skreślono tylko po jednej osobie na 207 osób przyjętych na studia. Na studiach niestacjonarnych pierwszego stopnia odsiew był nieco większy, gdyż z 229 przyjętych skreślono 15 osób. Natomiast na studiach stacjonarnych drugiego stopnia ze 171 osób przyjętych na pierwszy rok skreślono 8, a z 287 studentów drugiego roku skreślono 33 osoby. Jeszcze większy był odsiew na studiach niestacjonarnych drugiego stopnia. Z 302 przyjętych na pierwszy rok skreślono 30 osób, a z 411 studentów drugiego roku 98 osób.

Jako przyczyny odsiewu władze uczelni podają: nie wniesienie opłat za studia, rezygnacja ze studiów, przekroczenie terminu zaliczenia przedmiotu objętego wpisem warunkowym, nie uzyskanie zaliczenia semestru, nie podjęcie studiów w określonym terminie. Najczęstszym powodem skreślenia ze studiów stacjonarnych jest brak zaliczenia semestru. Natomiast na studiach niestacjonarnych – brak opłaty za studia w określonym terminie.

2.3. Ocena zasad dyplomowania

Zasady dyplomowania określone zostały w Regulaminie studiów SGH oraz zarządzeniach Rektora określających:

- akceptację prac dyplomowych przez promotora,
- zasady składania i archiwizacji prac dyplomowych,
- zasady wystawiania dyplomu ukończenia studiów oraz suplementu do dyplomu.

Studenci studiów pierwszego stopnia zobowiązani są do dokonania najpóźniej do końca piątego semestru wyboru promotora. W praktyce większość studentów przygotowuje pracę w ostatnim semestrze studiów. Seminarium trwa jeden semestr. Natomiast wyboru seminarium na studiach drugiego stopnia należy dokonać do końca drugiego semestru. Seminarium magisterskie trwa dwa semestry. Promotorem może być nauczyciel akademicki posiadający stopień naukowy bądź tytuł profesora.

Uczelnia określiła standard dla pracy dyplomowej. Standard ten jest podany do wiadomości studentów na stronie internetowej uczelni. Praca licencjacka powinna mieć charakter pracy diagnostycznej bądź projektowej opartej na badaniu rzeczywistości gospodarczej lub społecznej. Objętość pracy nie powinna przekraczać 50 stron. Praca licencjacka może być przygotowywana na seminarium dyplomowym bądź w ramach studenckiego ruchu naukowego pod kierunkiem promotora. Za zgodą dziekana praca może być przygotowywana przez zespół autorów liczący nie więcej niż 3 osoby.

Prace dyplomowe podlegają sprawdzeniu w systemie antyplagiatowym. Sprawdzenia dokonuje dziekanat. W zależności od wyników raportu praca jest kierowana do obrony, w przypadku wysokich współczynników podobieństw dziekan zwraca się do promotora

o pisemną opinię bądź po przekroczeniu określonych wartości współczynników kieruje pracę do ponownej redakcji. Wydruki systemu antyplagiatowego znajdują się w teczkach studentów.

Praca dyplomowa jest oceniana przez promotora i recenzenta. Obrona pracy licencjackiej ma formę egzaminu ustnego odbywającego się przed komisją składającą się z przewodniczącego, promotora i recenzenta. W egzaminie magisterskim uczestniczy egzaminator z ekonomii. Na egzaminie zadawane są dwa pytania – z zakresu przedmiotów wchodzących do minimum programowego danego kierunku oraz z problematyki podjętej w pracy dyplomowej. Egzamin magisterski obejmuje trzy pytania: z ekonomii, z tematyki pracy magisterskiej oraz z tematyki kierunku studiów. Ostateczna ocena ze studiów obliczana jest jako suma 0,5 średniej ocen uzyskanych w trakcie studiów, 0,3 średniej ocen wystawionych przez promotora i recenzenta oraz 0,2 średniej ocen z odpowiedzi na pytania zadane w trakcie egzaminu dyplomowego.

Na wniosek komisji egzaminacyjnej absolwent może otrzymać dyplom z wyróżnieniem. Decyzję o jego przyznaniu podejmuje Prorektor ds. Dydaktyki i Studentów. Otrzymanie dyplomu z wyróżnieniem wymaga jednoczesnego spełnienia następujących warunków: ukończenia studiów w terminie, uzyskanie średniej ocen ze studiów przekraczającej 5,0, ocenę pracy dyplomowej i egzaminu dyplomowego na co najmniej 5,0.

Analiza Zespołu Oceniającego wylosowanych prac dyplomowych i magisterskich oraz ocena zasad dyplomowania pozwala stwierdzić, iż; z uwagi na odejście od obowiązku formułowania opinii prac dyplomowych i magisterskich przez promotorów ocena wystawiana przez promotora powinna być uzasadniona. Poziom prac jest zróżnicowany ale zdarzają się przypadki zawyżania ocen. Stosunkowo duży udział w procesie dyplomowania mają pracownicy ze stopniem doktora. W roku akademickim 2008/2009 prowadzonych było 361 seminariów licencjackich, z tego 112 przez nauczycieli akademickich z tytułem profesora bądź stopniem doktora habilitowanego oraz 249 przez doktorów.

Tematy oraz zakres prac są w pełni zgodne z profilem dyplomowania na kierunku i prowadzonych specjalnościach i dotyczą aktualnej wiedzy i problematyki z zakresu kierunku.

We wstępach prac nie zawsze znaleźć można poprawnie sformułowany cel pracy, hipotezy, metodę badań. Zakończenia prac często nie zawierają próby zaprezentowania własnych koncepcji, sugestii, propozycji zmian omawianych zagadnień itp. Baza źródłowa prac, szczególnie źródła literaturowe, są w wielu pracach ubogie.

W przypadku prac promowanych przez doktorów należałoby kierować prace do oceny „samodzielnych” pracowników naukowo-dydaktycznych co nie zawsze ma miejsce.

Załącznik Nr 3 – Ocena poszczególnych losowo wybranych prac dyplomowych.

2.4. Ocena zdefiniowanych przez uczelnię efektów kształcenia, w tym ich zgodności ze standardami kształcenia i realizowanym programem

Uczelnia bardzo wyraziście określiła efekty kształcenia zarówno w sylwetce absolwenta definiując zakres wiedzy, umiejętności i innych kompetencji jak i w sylabusach poszczególnych przedmiotach a także w strategicznych celach kształcenia. Program studiów oraz metody dydaktyczne, formy zajęć oraz specjalizacja naukowa kadry akademickiej tworzy spójną całość i sprzyja realizacji założonych celów kształcenia. Klamrą spinającą te elementy jest wdrożony kompleksowy wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia oraz dbałość o internacjonalizację procesu kształcenia.

3. **Ocena organizacji i realizacji procesu dydaktycznego.**

3.1 Ocena stosowanych metod dydaktycznych.

Zajęcia na ocenianym kierunku prowadzone są w różnych formach i przy zastosowaniu różnych metod dydaktycznych. Przedmioty podstawowe prowadzone są z reguły w formie wykładów bądź w odniesieniu do przedmiotów ilościowych - wykładów i ćwiczeń. Przedmioty kierunkowe i specjalizacyjne również mają formę wykładów i ćwiczeń. Jako metody dydaktyczne stosuje się studia przypadku, analizę danych, sporządzanie projektów, opracowywanie biznes planów, przygotowywanie kwestionariuszy i ankiet, raportów, referatów itd. Stosowanie tych metod ma na celu doskonalenie umiejętności analitycznych, kształtowania zdolności do pracy zespołowej, kierowania, dyskusji oraz prezentowania i argumentowania stawianych tez. Jako metody aktywizujące stosowane są także gry dydaktyczne, dyskusje panelowe, metody sytuacyjne, praca w grupach. Na zajęciach z Negocjacji wykorzystywana jest technika filmowa, a na zajęciach z finansów narzędzia informatyczne.

Studentom oferowane są także zajęcia treningowe w zakresie: treningu asertywności, treningu autoprezentacji, treningu rozwoju osobowości, treningu umiejętności interpersonalnych oraz warsztaty z komunikowania.

W 2001 r. SGH uruchomiła platformę e-learningową. Platforma działa w oparciu o otwarte oprogramowanie i umożliwia korzystanie z niej rozproszonym użytkownikom. Przy jej zastosowaniu także na ocenianym kierunku stosowane są metody kształcenia na odległość. Za pomocą platform internetowych realizowane są zarówno pełne wykłady, jak i części zajęć dydaktycznych. Na ocenianym kierunku jako pełne wykłady online dostępne są wykłady z 11 przedmiotów kierunkowych i związanych z kierunkiem studiów. Część zajęć e-learningowych realizowana jest w ramach współpracy międzyuczelnianej i międzynarodowej. Oprócz tego dla 16 przedmiotów przygotowano materiały e-learningowe uzupełniające zajęcia prowadzone w sposób tradycyjny. Za pomocą platformy e-learningowej prowadzone jest również przygotowanie do kształcenia na odległość, badania i ewaluacje, laboratorium e-sgh..

Moduły zajęć przygotowywane są według specjalnych standardów metodycznych. Zawierają one treści wykładów wzbogacone o interaktywne zadania i testy. W ramach zajęć prowadzonych w oparciu o tę metodę stosowane są także studia przypadków i pytania problemowe, które umożliwiają dyskusję na forum internetowym. Przedmioty e-learningowe realizowane są w wymiarze 30-godzinny, jako połączona forma wykładu z ćwiczeniami. Udział studenta w zajęciach jest oceniany. Oprócz aktywności online dla uzyskania oceny końcowej z przedmiotu student zobowiązany jest zdać egzamin w formie tradycyjnej. Dla zapewnienia odpowiedniej jakości zajęć prowadzonych w tej formie zostały wprowadzone limity uczestnictwa w nich przez studentów. Obsługą techniczną zajęć e-learningowych i wsparciem ich przygotowania przez pracowników dydaktycznych zajmuje się Pracownia Metod i Środków Dydaktycznych.

Analiza przygotowanych przez uczelnię przedmiotów prowadzonych z zastosowaniem kształcenia na odległość i sposób ich realizacji pozwalają na stwierdzenie, że spełniają one wymagania określone w rozporządzeniu MNiSzW z dn 25.09.2007 w sprawie warunków, jakie muszą być spełnione, aby zajęcia dydaktyczne na studiach mogły być prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość a także umożliwiają realizację zakładanych celów kształcenia.

Obszerny zakres stosowania metod aktywizujących pozwala na stwierdzenie, że możliwe jest przy ich zastosowaniu osiągnięcie deklarowanych w sylwetce absolwenta umiejętności.

Studenci ocenianego kierunku mają możliwość korzystania z obszernej oferty zajęć prowadzonych w językach obcych. Aktualna lista przedmiotów oferowanych w językach obcych w skali całej uczelni wznosi 168. Są to przedmioty z zakresu ekonomii, zarządzania, finansów, międzynarodowych stosunków gospodarczych, informatyki, metod ilościowych.

Uczelnia oferuje również, jak wskazano powyżej, pełny program kształcenia w języku angielskim na stacjonarnych studiach drugiego stopnia na makrokierunku International Business.

W Szkole Głównej Handlowej nie jest przygotowywana specjalna oferta kształcenia dla osób niepełnosprawnych. Studenci niepełnosprawni studiują według tych samych planów i programów, co pozostali studenci. Mają jednak zapewnioną pomoc ze strony Pełnomocnika Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych w rozwiązywaniu problemów związanych z tokiem studiów. Na stronie internetowej uczelni zamieszczona jest podstrona zawierająca informacje przydatne dla osób niepełnosprawnych.

3.2. Ocena dostępności i jakości sylabusów

Programy przedmiotów są opracowywane w Szkole Głównej Handlowej w formie zwanego wydawnictwa zawierającego wszystkie prowadzone w uczelni przedmioty. Przekaz informacyjny obejmuje w tym zakresie nazwę przedmiotu, formę zajęć (wykład, ćwiczenia), liczbę godzin, liczbę punktów ECTS, kilkudzaniowe określenie treści programowych oraz nazwisko(a) wykładowcy(ów). Nowe programy przedmiotów, dostępne dla studentów także w formie elektronicznej na stronie internetowej uczelni, zawierają następujące elementy:

- nazwę jednostki prowadzącej kierunek
- nazwę przedmiotu
- ewentualne określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymaganiami wstępnymi
- liczbę godzin zajęć, w tym wykładów, ćwiczeń itd.
- cele, program, przedmiotu i efekty kształcenia
- formę i warunki zaliczenia przedmiotu
- treści programowe
- wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej.

Sylabusy zawierają wszystkie niezbędne elementy i są dostępne dla studentów na platformie informatycznej.

3.3. Ocena sposobu realizacji i systemu kontroli praktyk

Zasady odbywania i zaliczania praktyk zawodowych zostały uregulowane w uczelni Zarządzeniem nr 63 Rektora z dnia 1 października 2009 r. Zarządzenie to wprowadziło Regulamin studenckich praktyk zawodowych oraz określiło wzory umowy, zgłoszenia i raportu z przebiegu praktyki. W Zarządzeniu określono cele praktyk, ich organizację, kontrolę i warunki zaliczenia.

Studenci kierunku „zarządzanie” zobowiązani są do odbycia praktyki zawodowej zgodnej z profilem kształcenia. Zaliczenie praktyki jest warunkiem wykonania minimum programowego określonego dla tego kierunku studiów.

Standardowo praktyki realizowane są w oparciu o trójstronną umowę zawieraną pomiędzy uczelnią, studentem i podmiotem przyjmującym na praktykę. W razie odmiennych wymagań zakładu pracy stosuje się inny typ umów.

Zaliczenie praktyki dokonywane jest w oparciu o przedkładany przez studenta raport z praktyki potwierdzany przez podmiot przyjmujący na praktykę. Dopełnienie formalności związanych z praktyką potwierdza kierownik Działu Nauczania. Praktyka zaliczana jest przez dziekana właściwego dla danego kierunku studiów. Student otrzymuje na ocenianym kierunku za praktykę 3 punkty ECTS.

Rozwiązania stosowane w uczelni przewidują możliwość zaliczenia praktyki zawodowej na podstawie pracy zawodowej, stażu bądź praktyki odbytej przez studenta na podstawie umowy z podmiotem przyjmującym go na praktykę. W tych przypadkach zaliczenie praktyki dokonywane jest na podstawie wniosku składanego do dziekana.

Należy zwrócić uwagę, że system odbywania praktyk zawodowych nie przewiduje powołania opiekuna praktyk jako osoby zdolnej do dokonania merytorycznej oceny realizacji przez studenta celów postawionych przed praktyką. W szczególności nie ma możliwości merytorycznej weryfikacji składanego przez studenta raportu. Trudno zatem ocenić, na ile praktyki są prawidłowo zharmonizowane z procesem kształcenia.

3.4. Ocena organizacji studiów

Studia na ocenianym kierunku prowadzone są jako studia stacjonarne oraz studia niestacjonarne odbywające się w dwóch formach, jako studia popołudniowe i jako studia w ramach zjazdów sobotnio-niedzielnich. Zajęcia na studiach stacjonarnych odbywają się od poniedziałku do piątku w różnych godzinach, z koncentracją w godzinach przedpołudniowych. Studia niestacjonarne popołudniowe organizowane są także od poniedziałku do piątku, z tym że zajęcia odbywają się w godzinach popołudniowych. W miarę wolnych miejsc studenci tych studiów mogą uczestniczyć w zajęciach ze studentami studiów stacjonarnych. Studia te są odpłatne. W przypadku studiów pierwszego stopnia odbywają się one według niemal identycznego planu, jak studia stacjonarne z wyjątkiem braku obowiązku nauki drugiego języka obcego. Studia drugiego stopnia organizowane w formie studiów popołudniowych prowadzone są według identycznych planów i programów, jak studia stacjonarne.

„Tradycyjnie” organizowane studia niestacjonarne odbywają się w ramach zjazdów sobotnio-niedzielnich. W trakcie semestru organizowanych jest w zależności od poziomu i roku studiów 8-9 zjazdów. Zajęcia odbywają się od godziny 8.00 do godzin wieczornych.

Liczebność grup studenckich uregulowana jest uchwałą Senatu z 25.06.2008 r. na zasadzie określenia minimalnej liczebności studentów umożliwiającej uruchomienie przedmiotu wybranego przez studentów. Dla przedmiotów podstawowych liczebność ta wynosi 75 osób dla wykładu i 25 dla ćwiczeń, dla przedmiotów kierunkowych odpowiednio 50 i 25 osób, dla przedmiotów specjalnościowych 20 osób zarówno dla wykładu, jak i ćwiczeń, dla lektoratu z języka obcego 15 osób. Maksymalna liczebność grupy studenckiej została określona jedynie dla wykładów i wynosi 250 osób. W praktyce grupy studenckie na ocenianym kierunku studiów z reguły nie przekraczają wyznaczonych limitów.

Nauczyciele akademicy zobowiązani są do podawania godzin dyżurów, w trakcie których dostępni są dla studentów. Pracownik ma obowiązek odbywania co najmniej dwóch godzin dyżuru tygodniowo.

Na niestacjonarnych studiach pierwszego i drugiego stopnia organizowanych w soboty i niedziele część godzin zajęć dydaktycznych realizowana jest bez bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego (por. tab. 2 i 4). Ich udział dla niektórych przedmiotów wynosi 20-32 % liczby godzin, natomiast w skali łącznej liczby godzin dla kierunku nie przekracza wymiaru określonego w § 4 ust. 5 rozporządzenia MNiSzW z dnia 12.07.2007 r. w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków oraz poziomów kształcenia, a także trybu tworzenia i warunków, jakie musi spełniać uczelnia, aby prowadzić studia międzykierunkowe oraz makrokierunki.

3.5. Ocena hospitowanych zajęć dydaktycznych.

Zespół Oceniający wizytował zajęcia zarówno na studiach stacjonarnych jak i niestacjonarnych. Zajęcia prowadzone były właściwie z wykorzystaniem środków audiowizualnych choć w ujęciu raczej tradycyjnym. Wykładowcy mieli dobry kontakt ze studentami. Zajęcia były bardzo dobrze przygotowane.

Załącznik Nr 4 - Informacje dotyczące hospitowanych zajęć dydaktycznych.

Cele kształcenia na kierunku *zarządzanie* zostały sformułowane precyzyjnie z ujęciem deskryptorów wiedzy, umiejętności i postaw absolwentów. Realizowana koncepcja kształcenia w pełni pozwala na osiągnięcie zamierzonych efektów kształcenia. Wspólna podstawa kształcenia dla prowadzonych w SGH kierunków studiów jest zauważalną charakterystyką tej uczelni i z pewnością nieco komplikuje pełne dostosowanie się do wymogów określonych w standardach kształcenia. Niewielkie odstępstwa od wymogów standardowych w niektórych obszarach kształcenia są dobrze rekompensowane przez dobór odpowiednich treści oferowanych w dodatkowych przedmiotach „uczelnianych” zawierających treści podstawowe i kierunkowe a także form kształcenia. Niektóre z nich wymagają jednak uzupełnienia. Tematyka i zakres prac dyplomowych w pełni dopowiada kanonowi wiedzy kierunku zarządzanie. Poziom prac jest zróżnicowany. Warto wprowadzić uzasadnienia ocen promotorów. Organizacja procesu dydaktycznego poprzez swoją elastyczność znajduje bardzo wysoką ocenę wśród studentów. Proces kształcenia zawiera bardzo znaczący zakres internacjonalizacji poprzez udział bardzo dużej liczby studentów w wykładach w językach obcych, wymianę międzynarodową studentów i kadry akademickiej oraz zweryfikowany w oparciu o analizę programu kształcenia 13 uczelni zagranicznych-program studiów. Należy dobrze ocenić relatywnie dużą liczbę godzin przeznaczoną na naukę języków obcych. Studenci mają dużą możliwość uczestniczenia w pracach badawczych poprzez działalność licznych Kół Naukowych.

Część III. Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia.

1. Opis i ocena wewnętrznych procedur zapewnienia jakości kształcenia

1) W Szkole Głównej Handlowej został wdrożony wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia. Jest on ujęty w formie procedury systemowej Monitorowania jakości kształcenia. Procedura ta obejmuje w szczególności opisy poszczególnych działań składających się na system zapewnienia jakości oraz dokumenty związane z realizacją poszczególnych działań. System zapewnienia jakości kształcenia obejmuje następujące elementy:

- zatwierdzanie, monitoring oraz okresowe przeglądy programów kształcenia,
- ocenianie studentów,
- zapewnienie jakości kadry dydaktycznej,
- zapewnienie zasobów do nauki oraz środków wsparcia dla studentów,
- systemy informacyjne.

Koordinacją prac związanych z jakością kształcenia w uczelni zajmuje się Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia.

2) W uczelni prowadzącej oceniany kierunek za tworzenie oferty dydaktycznej odpowiada Senacka Komisja Programowa. Jej podstawowym zadaniem jest przygotowanie oferty programowej i dydaktycznej. Oferta ta jest prezentowana w formie Informatora zawierającego kompletne zestawy przedmiotów dla każdego stopnia i kierunku studiów wraz z zasadami korzystania przez studentów z tej oferty. Komisja każdego roku ogłasza konkursy na autorskie opracowania programów przedmiotów, które nie wchodzą w skład specjalności, przedmiotów prowadzonych w językach obcych oraz w formie kształcenia na odległość. Ważnym zadaniem Komisji jest także opiniowanie projektów nowych specjalności i ścieżek studiów. Komisja zwraca się także do specjalistów z różnych dziedzin o wyrażenie pisemnej opinii dotyczącej zgłaszanych do realizacji przedmiotów.

Tworzenie i przeglądy planów studiów i programów nauczania, odpowiednio do swoich kompetencji, są też przedmiotem prac:

- Rad Programowo-Dydaktycznych poszczególnych kierunków studiów,
- opiekunów kierunków studiów,

- koordynatorów przedmiotów podstawowych.

3) Dążąc do wypromowania absolwentów o założonej strukturze kompetencji obejmujących wiedzę, umiejętności i postawy uczelnia przykłada odpowiednią wagę do oceniania efektów kształcenia studentów. Służy temu system etapowej weryfikacji osiągnięć studentów oraz procedury dyplomowania. Te elementy zapewnienia jakości kształcenia i związane z nimi mechanizmy zostały przedstawione w poprzednich punktach raportu.

4) Elementem zapewnienia jakości kształcenia są zasady zatrudniania i oceny nauczycieli akademickich. Mianowanie nauczycieli akademickich po raz pierwszy poprzedzane jest konkursem otwartym ogłaszającym na dane stanowisko. Zasady i tryb przeprowadzania konkursów reguluje odpowiedni załącznik do Statutu uczelni. Także okresowe oceny nauczycieli akademickich dokonywane są w oparciu o kryteria i w trybie określonym w załączniku do Statutu. Kryteria te ujmują różne rodzaje aktywności nauczycieli akademickich: działalność dydaktyczną, w przypadku profesorów i doktorów habilitowanych, efekty w kształceniu młodszej kadry naukowej, działalność naukową oraz różne formy aktywności organizacyjnej prowadzonej zarówno w uczelni, jak i poza nią w środowisku naukowym. Ocena ma zatem charakter kompleksowy i motywuje do prowadzenia różnego rodzaju aktywności mających wpływ na jakość procesu kształcenia realizowanego przez nauczyciela akademickiego.

Zgodnie z Regulaminem studiów, studenci dokonują przed zakończeniem zajęć w danym semestrze oceny nauczycieli akademickich, którzy je prowadzą. Ocena ma formę anonimowej ankiety. Wyniki ankiety są uwzględniane w arkuszu sprawozdania z działalności naukowo-dydaktycznej nauczycieli akademickich składanych w ramach ich okresowej oceny. Studenci mają prawo do uzyskiwania informacji o wynikach ankiet studenckich. Ankietyzacją objęci są także nowo promowani absolwenci, którzy oceniają odbyte przez siebie studia (programy kształcenia, metody i warunki ich realizacji, proces dyplomowania).

Należy zaznaczyć, że studenci zaangażowani są w ewaluację wykładowców na każdym poziomie ankietyzacji. Ankieta to 16 pytań dotyczących zarówno wiedzy wykładowcy, sposobu przekazywania wiedzy, kultury osobistej. Kolejną część ankiety zawiera pytanie o aktywność studenta, jego obecność na zajęciach i wyniki w nauce. Brakuje jednak miejsca oraz zapisu o możliwości pozostawienia swobodnej wypowiedzi przez studentów, co może być bardzo ważnym i interesującym źródłem informacji.

Wykładowcy również wypełniają ankietę dotyczącą oceniającej go grupy studentów. Ankieta dla wykładowców zawiera między innymi pytania o porę zajęć (czy sprzyjała percepcji), aktywności grupy, atmosferę.

Uzupełniającym, chociaż rzadko stosowanym elementem oceny jakości zajęć dydaktycznych, są hospitacje. Hospitacje przeprowadzają przełożeni z katedry bądź instytutu w stosunku do niesamodzielnych pracowników naukowo-dydaktycznych

5) Kolejnym elementem systemu zapewnienia jakości kształcenia stosowanym w uczelni są różne formy wsparcia studentów. Składają się na nie: dostępne ze strony nauczycieli akademickich doradztwo w zakresie wyboru zajęć i sekwencji ich odbywania, sprawowanie indywidualnej opieki naukowo-dydaktycznej oraz opieka promotorska.

6) Szkoła Główna Handlowa ma dobrze rozwinięty system informacyjny skierowany do kandydatów na studia, studentów oraz instytucji otoczenia biznesowego i społecznego. Przekazuje on w różnych formach komunikacyjnych informacje na temat oferty programowej uczelni, procedur związanych z tokiem studiów, planowanych efektów kształcenia itp. W uczelni funkcjonuje system intranetowy pozwalający na efektywną komunikację wewnątrz instytucji oraz z podmiotami zewnętrznymi zainteresowanymi jej ofertą dydaktyczną. Ważnym elementem tego systemu jest Wirtualny Dziekanat.

2. Opinie prezentowane na spotkaniach.

2.1. Opinie studentów na temat wewnętrznego systemu zapewnienia jakości

W ramach wizytacji odbyły się dwa spotkania ze studentami kilku lat studiów i wielu specjalności. Wzięło w nich udział łącznie około 100 osób. Byli to głównie studenci studiów niestacjonarnych.

Osoby obecne na spotkaniu wyrażały zadowolenie z udziału studentów w procesie ewaluacji wykładowców. Podkreślali, że ocena odbywa się co semestr a najlepsi wykładowcy otrzymują nagrody (lista 10 najlepszych publikowana jest w gazecie uczelnianej). Studenci podkreślali, że chcieliby znać wyniki ewaluacji wszystkich wykładowców.

2.2. Opinie prezentowane przez nauczycieli akademickich

Zespół Oceniający odbył spotkanie z osobami odpowiedzialnymi za opracowanie, wdrażanie i monitorowanie wewnętrznego systemu jakości kształcenia w tym z Pełnomocnikiem JM Rektora ds. wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia. Wszyscy uczestnicy spotkania podkreślali wielkie znaczenie jakie władze uczelni i cała społeczność akademicka przywiązuje do wewnętrznego systemu zapewnienia jakości. Podkreślano efekty współpracy z absolwentami. Informacje gromadzone z ostatnich 3 lat będą sukcesywnie uzupełniane i wykorzystywane dla doskonalenia programu studiów w świetle opinii absolwentów.

2.3. Informacja na temat działalności Biura Karier, monitorowania losów absolwentów i ocena podejmowanych w uczelni działań w tym zakresie.

Wsparcia studentom i absolwentom poszukującym pracy udziela Centrum Karier i Fundraisingu. Zajmuje się ono w szczególności doradztwem zawodowym oraz udostępnianiem informacji o miejscach pracy. Centrum przeprowadza także warsztaty, organizuje spotkania z pracodawcami ułatwiające studentom i absolwentom wchodzenie na rynek pracy. Uczelnia wspiera także działalność organizacji studenckich (AIESEC, koła naukowe), które ułatwiają studentom nawiązywanie kontaktów z praktyką gospodarczą.

Stosowany w uczelni wewnętrzny system zapewnienia jakości obejmuje wszystkie podstawowe elementy pozwalające na tworzenie nowoczesnej oferty dydaktycznej i monitorowanie procesów mających wpływ na wysoką jakość nauczania.

Część IV. Nauczyciele akademicy.

1. Ocena rozwoju kadry i prowadzonej w jednostce polityki kadrowej.

Liczba nauczycieli akademickich jednostki:

Tabela nr 3.

Informacja o liczbie i strukturze kwalifikacji nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni.

Tytuł lub stopień naukowy albo tytuł zawodowy	Razem	Liczba nauczycieli akademickich, dla których uczelnia stanowi			
		Podstawowe miejsca pracy		Dodatkowe miejsca pracy	
		Mianowanie	Umowa o pracę	Umowa o pracę	
				W pełnym wymiarze czasu pracy	W niepełnym wymiarze czasu pracy

Profesor	90	71	12	2	5
Doktor habilitowany	134	128	3	1	2
Doktor	400	341	53		6
Pozostali	202	114	84	1	3
Razem	826	654	152	4	16

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie jest podstawowym miejscem pracy dla 97,6% ogółu pracowników naukowo- dydaktycznych Uczelni. W odniesieniu do nauczycieli akademickich z tytułem naukowym profesora i stopniem naukowym doktora habilitowanego wskaźnik ten wynosi 95,5% ogółu nauczycieli akademickich z tytułem naukowym i stopniem naukowym doktora habilitowanego zatrudnionych w Uczelni.

Liczba stopni i tytułów naukowych uzyskanych przez pracowników jednostki w ostatnich pięciu latach, z wyodrębnieniem stopni i tytułów naukowych uzyskanych przez pracowników prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku.

Tabela nr 4.

Rok	Doktoraty	Habilitacje	Tytuły profesora
2005	27 (5)	4	1 (1)
2006	24 (1)	6 (1)	4
2007	21 (3)	4	4 (1)
2008	20 (3)	8	2
2009	15 (6)	9 (3)	2
Razem	107 (18)	31 (4)	13 (2)

W ciągu ostatnich 5 lat - 13 osób uzyskało tytuł naukowy profesora, 31 z pracowników uzyskało stopień naukowy doktora habilitowanego, stopień naukowy doktora uzyskało aż 107 pracowników Uczelni.

Oceniając rozwój naukowy kadry związanej z kierunkiem zarządzanie trzeba podkreślić iż w dyscyplinie nauk o zarządzaniu 18 osób uzyskało stopień naukowy doktora, 4 osoby uzyskały stopień doktora habilitowanego a dwie uzyskały tytuł naukowy profesora nauk ekonomicznych co świadczy o zauważalnej dynamice osiągnięcia kolejnych stopni i tytułów naukowych kadry.

Załącznik Nr 5 – Wykaz nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe.

2. Ocena wymagań dotyczących minimum kadrowego ocenianego kierunku:

Reprezentowane przez osoby wchodzące w skład minimum kadrowego dziedziny nauki zostały określone na podstawie dokumentów potwierdzających ich wykształcenie (akt nadania tytułu naukowego profesora, stopnia naukowego doktora habilitowanego oraz stopnia naukowego doktora) znajdujących się w aktach osobowych wymienionych pracowników Uczelni.

W teczkach osobowych znajdują się oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego kierunku „zarządzanie” na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich.

Wskazane do minimum kadrowego osoby spełniają warunek określony w art. 9 pkt. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, tzn. stanowią minimum kadrowe nie więcej niż dwukrotnie, zgodnie z informacjami zawartymi w oświadczeniach nauczycieli akademickich.

Warunek określony w § 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 144 poz. 1048), spełniają wszystkie osoby zaliczone do minimum kadrowego, tj. są zatrudnione w Uczelni na podstawie mianowania lub umowy o pracę, nie krócej niż od początku roku akademickiego.

Wszystkie zaliczone do minimum kadrowego osoby spełniają również warunek określony w § 8 ust. 3 ww. rozporządzenia, tj. prowadzą osobiście na kierunku „zarządzanie”, co najmniej 60 godzin zajęć dydaktycznych (pracownicy samodzielni) oraz co najmniej 90 godzin (doktorzy).

Władze Uczelni wskazały do minimum kadrowego kierunku „zarządzanie” 132 pracowników naukowych, w tym 41 profesorów i doktorów habilitowanych i 91 doktorów. Przegląd tytułów prac habilitacyjnych i doktorskich oraz dorobku naukowego wskazanych do minimum kadrowego pracowników pozwolił stwierdzić, że dorobek naukowy w zakresie zarządzania posiada 32 profesorów i doktorów habilitowanych oraz 81 doktorów. Dorobek naukowy w dziedzinie związanej z kierunkiem zarządzanie posiada 9 nauczycieli ze stopniem naukowym doktora habilitowanego lub tytułem naukowym profesora oraz 10 doktorów. Ocena stopnia zaangażowania w proces dydaktyczny na kierunku zarządzanie osób wskazanych do minimum kadrowego pozwala stwierdzić, że do minimum kadrowego można zaliczyć ogółem 83 nauczycieli akademickich, w tym 34 ze stopniem naukowym doktora habilitowanego lub tytułem naukowym profesora oraz 49 ze stopniem naukowym doktora w tym w szczególności:

w zakresie kierunku zarządzanie:

27 pracowników naukowo-dydaktycznych ze stopniem naukowym doktora habilitowanego lub tytułem naukowym profesora

43 pracowników naukowo-dydaktycznych ze stopniem naukowym doktora

w dziedzinie związanej z kierunkiem zarządzanie

7 pracowników naukowo-dydaktycznych ze stopniem naukowym doktora habilitowanego lub tytułem naukowym profesora

6 pracowników naukowo-dydaktycznych ze stopniem naukowym doktora

Uczelnia spełnia zatem z wyraźną nadwyżką wymagania dotyczące minimum kadrowego określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 roku do prowadzenia kształcenia na kierunku *zarządzanie* na poziomie studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich. Specjalności naukowe kadry akademickiej tworzącej minimum kadrowe wypełniają bardzo szerokie spektrum kanonu wiedzy kierunku zarządzanie, co tworzy bardzo dobre warunki do realizacji procesu kształcenia na studiach I i II stopnia, jednolitych studiach magisterskich, a także na studiach doktoranckich i osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia.

3. Ocena spełnienia wymagań dotyczących relacji pomiędzy liczbą nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe a liczbą studentów.

Warunek dotyczący stosunku liczby nauczycieli akademickich, stanowiących minimum kadrowe dla kierunku „zarządzanie”, do liczby studentów na tym kierunku jest spełniony (relacja limitowana wynosi 1:180 - § 11 pkt 9 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 144, poz. 1048) i wynosi **1:21** (liczba studentów 1734, liczba nauczycieli stanowiących minimum kadrowe 83). Relacja ta jest bardzo korzystna dla jakości procesu dydaktycznego i ilustruje bardzo znaczący potencjał kadry akademickiej w tym

w szczególności kadry z grupy pracowników z tytułem naukowym profesora lub stopniem doktora habilitowanego (34 osoby)

4. Ocena obsady zajęć dydaktycznych,

Wszyscy zaliczeni przez Zespół Oceniający do minimum kadrowego pracownicy prowadzą zajęcia dydaktyczne: wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, a także zajęcia w formie e-learningu i w języku angielskim. Tematyka prowadzonych przez nich zajęć jest zgodna ze specjalizacją i dorobkiem naukowym. Ponadto, zajęcia dydaktyczne na kierunku prowadzi bardzo duża grupa łącznie 285 nauczycieli akademickich (w tym spoza minimum kadrowego), w tym 83 profesorów i doktorów habilitowanych, 161 doktorów i 41 magistrów.

Poszczególni pracownicy prowadzą 2-4 przedmiotów (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria) zgodnych ze swoją specjalizacją naukową podpartą publikacjami naukowymi a także prowadzą seminaria dyplomowe i magisterskie.

5. Opinie prezentowane przez nauczycieli akademickich w czasie spotkania z zespołem oceniającym.

Zespół Oceniający odbył dwa spotkania z kadrami akademicką odpowiedzialną za proces kształcenia, w tym za wewnętrzny system zapewnienia jakości. Na spotkaniu było około 18 osób pełniących znaczące funkcje w uczelni, w tym JM Rektor uczelni, prorektorzy, dziekani itp. Dyskusja była bardzo interesująca i dotyczyła: stanu prac uczelni nad przygotowaniem do wprowadzenia krajowych ram kwalifikacji, internacjonalizacji procesu kształcenia, funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości, zasad rekrutacji na studia II stopnia, związku badań naukowych z procesem dydaktycznym, stopniu przygotowania przyjmowanych kandydatów. Interesująca była informacja dotycząca prac nad przeglądem programów kształcenia uczelni europejskich i wykorzystaniu ich doświadczeń w budowaniu własnego programu kształcenia. Również ważne były oświadczenia Pełnomocnika Rektora do spraw jakości kształcenia dotyczące współpracy z absolwentami uczelni z zakresu opiniowania programu studiów i badania stopnia satysfakcji z dyplomu. Ponadto zespół oceniający odbył spotkania z prorektorami uczelni odpowiedzialnymi za badania naukowe, proces dydaktyczny. Wszystkie te spotkania i rozmowy pozwoliły przybliżyć koncepcje kształcenia realizowaną w SGH i potwierdziły w pełni informacje zawarte w raporcie samooceny. Odbyto również spotkania z osobami odpowiedzialnymi za realizację praktyk zawodowych, wymianę międzynarodową oraz kontakty z praktyką gospodarczą. Spotkania te uszczegółowiły informacje zawarte w raporcie samooceny.

6. Ocena prowadzonej dokumentacji osobowej nauczycieli akademickich.

Wszystkie teczki osobowe pracowników są podzielone na części A, B i C. Sprawdzone teczki zawierają dokumenty zgromadzone w związku z ubieganiem się o zatrudnienie, dokumenty dotyczące nawiązania stosunku pracy oraz przebiegu zatrudnienia – zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika (Dz. U. Nr 62, poz. 286, z późn. zm.), a poszczególne akta zostały ponumerowane. W tezkach znajdują się aktualne zaświadczenia lekarskie. *Wskazani do minimum kadrowego nauczyciele akademicki nie odbyli aktualnie szkolenia w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy. Wskazane jest niezwłoczne skierowanie wszystkich pracowników na szkolenia w tym zakresie, łącznie w organami jednoosobowym Uczelni.*

Ponadto wskazane jest również uzupełnienie dokumentacji osobowej o kopie dyplomów uzyskania stopnia naukowego doktora habilitowanego oraz doktora w odniesieniu do osób posiadających tytuł naukowy lub stopień naukowy doktora habilitowanego.

Ponadto, w teczках znajdują się aneksy do aktów mianowania oraz umów o pracę, na mocy których dostosowano dokumenty dotyczące nawiązania stosunków pracy do brzmienia ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym, zgodnie z art. 264 ust. 8. Zawarto w nich informację o Szkole Głównej Handlowej w Warszawie jako podstawowym miejscu pracy w rozumieniu ustawy. W teczках osobowych znajdują się również stosowne oświadczenia.

Dokumentacja osobowa prowadzona jest bardzo starannie.

Uczelnia spełnia w stopniu bardzo znaczącym wymagania dotyczące minimum kadrowego określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 roku warunkujących prowadzenie kształcenia na kierunku zarządzanie na poziomie studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich. Uczelnia posiada w minimum kadrowym kierunku: 27 pracowników naukowo-dydaktycznych ze stopniem naukowym doktora habilitowanego lub tytułem naukowym profesora oraz 43 pracowników naukowo-dydaktycznych ze stopniem naukowym doktora z dorobkiem naukowym z zakresu kierunku zarządzanie a także: 7 pracowników naukowo-dydaktycznych ze stopniem naukowym doktora habilitowanego lub tytułem naukowym profesora i 6 pracowników naukowo-dydaktycznych ze stopniem naukowym doktora z dorobkiem naukowym w dziedzinie związanej z kierunkiem zarządzanie. Skład minimum kadrowego zapewnia pełne spektrum reprezentowanych specjalności naukowych w zakresie dyscypliny nauk o zarządzaniu. Obsada zajęć uwzględnia zasadę zgodności specjalności naukowej z prowadzonym przedmiotem. Kadra naukowo-dydaktyczna stanowi mocną stronę tego kierunku i sprzyja jakości procesu dydaktycznego

Część V. Działalność naukowa i współpraca międzynarodowa.

1. Ocena działalności naukowej,

Działalność naukowo-badawczą na kierunku „zarządzanie” prowadzi część kadry naukowo-dydaktycznej trzech kolegiów:

- 1) Kolegium Zarządzania i Finansów.
- 2) Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie.
- 3) Kolegium Gospodarki Światowej

W latach 2006-2008 pracownicy tych trzech Kolegiów realizowali prace badawcze dotyczące problemów zarządzania w ramach działalności statutowej, prac własnych, projektów badawczych (grantów). Badania naukowe pracowników Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie koncentrowały się na następujących problemach:

- współczesne teorie przedsiębiorstwa,
- wzrost niepewności i ryzyka a wybory strategiczne przedsiębiorstw w Polsce,
- perturbacje na globalnych rynkach finansowych, surowcowych, energetycznych i żywnościowych oraz ich wpływ na wartość przedsiębiorstw w Polsce,
- regulacje instytucjonalno-prawne dla rozwoju przedsiębiorstw w Polsce,
- serwicyzacja gospodarki jako szansa przyspieszenia wzrostu konkurencyjności przedsiębiorstw w Polsce,
- przedsiębiorczość a rozwój regionalny w Polsce,
- najlepsze praktyki zarządzania globalnymi łańcuchami dostaw jako wzorce dla polskich przedsiębiorstw,
- wartość przedsiębiorstwa – źródła, pomiar CSR, nowe koncepcje zarządzania.

Związani z kierunkiem „zarządzanie” pracownicy Kolegium Zarządzania i Finansów realizowali prace badawcze dotyczące:

- kooperacji między przedsiębiorstwami, tj. jednoczesnego występowania rywalizacji i współpracy,
- zależności między rynkiem, konkurencją a marketingiem (w tym użyteczności w warunkach zmiennej koniunktury gospodarczej), czyli kształtowania przez przedsiębiorstwa ich pozycji na rynku,
- tworzenia wizerunku przedsiębiorstwa,
- analizy czynników sukcesu lub porażki przedsiębiorstw (w tym kulturowych czynników sukcesu w okresie kryzysu gospodarczego), przy czym znaczenie tych badań wynika z faktu przywiązywania przez nauki ekonomiczne mniejszej wagi do problemu straty, niewypłacalności i upadłości przedsiębiorstw niż do ich rozwoju (ekspansji),
- funkcjonowania grup kapitałowych w Polsce, w tym kierunków ich rozwoju.

W badanym okresie pracownicy Kolegium Gospodarki Światowej prowadzili badania dotyczące między innymi:

- internacjonalizacji marketingu we współczesnym otoczeniu międzynarodowym,
- modeli biznesu polskich przedsiębiorstw,
- źródeł tworzenia wartości przedsiębiorstw na rynku UE,
- marketingu sportu,
- marketingu w internecie,
- marketingu usług.

Efekty badań naukowych poszczególnych Kolegiów prezentują tabele zamieszczone w załączniku nr 6. Wynika z nich, iż w latach 2006-2008 opublikowano 570 monografii, 33 publikacje w czasopismach z listy filadelfijskiej, 294 publikacji w innych czasopismach recenzowanych o zasięgu co najmniej krajowym, 22 publikacje w recenzowanych czasopismach o zasięgu lokalnym.

Wyniki swoich prac pracownicy publikują głównie w Oficynie Wydawniczej SGH w ramach trzech serii wydawniczych prowadzonych przez Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie: „Przedsiębiorstwo współczesne” oraz „Przedsiębiorstwo w XXI wieku”, „Studia i Analizy Instytutu Przedsiębiorstwa” oraz na łamach wydawanych czasopism „Kwartalnik Nauk o Przedsiębiorstwie”, „Economics and Business Administration”, w Zeszytach naukowych „Studia i Prace Kolegium Zarządzania i Finansów SGH”, a także w znanych ogólnopolskich wydawnictwach: PWE, PWN, Difin, czasopismach naukowych i innych.

Prace naukowe z zakresu zarządzania są dobrze znane i cenione w środowisku akademickim kraju, a także nagradzane przez Rektora SGH, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Ministra Infrastruktury, banki i inne instytucje. Służą one zarówno wzbogaceniu wiedzy dotyczącej zarządzania podmiotami gospodarczymi w różnych sferach działalności, jak i wzbogacaniu procesu dydaktycznego o nową wiedzę, co jest szczególnie ważne w warunkach dynamicznych zmian przestrzeni gospodarczej i społecznej.

W dorobku pracowników ważne miejsce zajmują podręczniki (około 50) oraz artykuły napisane z udziałem studentów i doktorantów.

Główne źródło finansowania badań naukowych stanowią środki pozyskane z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego na badania własne i statutowe. Jak dotąd małe znaczenie posiadają środki pozyskane w ramach grantów indywidualnych, grantów międzynarodowych, prac zleconych – co zostało podkreślone w raporcie samooceny jako słaba strona uczelni.

Działalność naukowo-badawcza posiada prawidłową dokumentację zawierającą plany prac z podziałem na tematy badań statutowych, własnych, granty indywidualne, opis efektu badań i wysokość nakładów.

Uczelnia zapewnia pracownikom dobre warunki do prowadzenia badań w postaci aparatury, bogatego księgozbioru, dostępu do baz internetowych, systemu stypendiów, staży i urlopów naukowych.

2. Organizacja konferencji naukowych

Katedry związane z procesem dydaktycznym na kierunku „zarządzanie” były w latach 2006-2008 organizatorami lub współorganizatorami licznych krajowych i międzynarodowych konferencji naukowych. Łącznie zorganizowano 42 konferencje. Można wśród nich wyróżnić tytuły konferencji wskazujące na bliski związek omawianej na konferencjach problematyki z zarządzaniem przedsiębiorstwem:

- Instytucjonalne czynniki funkcjonowania przedsiębiorstwa a procesy naprawcze i upadłościowe,
- Jakościowe zmiany otoczenia przedsiębiorstw a ich zdolności dostosowawcze – konceptualizacja badań,
- Rozwój kapitału ludzkiego – zarządzanie kompetencjami,
- Przedsiębiorstwo w globalnej gospodarce,
- Zarządzanie różnorodnością.

3. Kontakty z otoczeniem gospodarczym

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie utrzymuje i rozwija wielostronne związki z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym jednostkami administracji centralnej i samorządowej. Szkoła realizuje badania, wykonuje ekspertyzy oraz prowadzi studia podyplomowe na rzecz konkretnych prestiżowych instytucji i przedsiębiorstw. Partnerzy SGH wspierają materialnie ważne programy rozwojowe Uczelni. Wśród Partnerów SGH można wymienić np. następujące instytucje: Bank Zachodni WBK, Centralny Dom Maklerski PEKAO S.A., Ernst & Young, Eureko B.V., Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A., Polskie Linie Lotnicze LOT S.A., Polska Wytwórnia Papierów Wartościowych S.A., Polski Koncern Naftowy Orlen S.A., Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A., Procter & Gamble, . .

Swoistą platformę utrzymywania kontaktów z otoczeniem stanowi *Stowarzyszenie Wychowanków SGH*. Współpraca ta przynosi efekty w doskonaleniu jakości kształcenia poprzez monitorowanie opinii absolwentów SGH.

4. Ocena studenckiego ruchu naukowego,.

W Szkole Głównej Handlowej aktywność naukowa studentów realizuje się między innymi poprzez działalność Kół Naukowych. Na kierunku zarządzanie działa około 30 Kół Naukowych tematycznie związanych z zakresem merytorycznym kierunku. Efekty działalności tych kół znajdują miejsce w publikacjach naukowych studentów na ogół zamieszczanych w serii wydawniczej Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie jak np. *W periodyku” Przedsiębiorstwo Współczesne”*. W dorobku publikacyjnym Kół Naukowych SGH znajduje się około 9 artykułów dotyczących problematyki zarządzania.

Załącznik Nr 6 – Działalność naukowa jednostki.

5. Ocena współpracy międzynarodowej, w tym wymiany studentów i kadry naukowo-dydaktycznej.

Strategicznym celem SGH jest szybkie i pełne włączenie się w europejski obszar szkolnictwa wyższego. Uczelnia realizuje kilka projektów we współpracy z partnerami zagranicznymi: Programy rozwijają międzynarodową wymianę studentów, stwarzają im możliwość studiów i praktyki za granicą. Obecnie SGH wymienia studentów z około 300 uczelniami na świecie w

tym 159 w ramach programu Erasmus. Wymiana studencka ma dużą wartość dla studentów, bo stwarza im możliwość rozwoju naukowego i kulturowego, zwiększa ich wartość na rynku pracy. Przynosi też korzyści Uczelni, bo wymusza stałe podnoszenie jakości oferty dydaktycznej i jej konkurencyjności w środowiskach międzynarodowych.

Innym przejawem internacjonalizacji uczelni jest rosnący udział doktorantów, pracowników naukowych i administracyjnych SGH w wyjazdach za granicę w ramach umowy z partnerami zagranicznymi. W ramach wymiany kadry w 2008 roku na SGH wykładało 52 wykładowców zagranicznych, nie licząc wykładowców gościnnych. SGH zatrudnia też 10 obcokrajowców. Co roku do SGH przyjeżdża ponad 400 gości z zagranicy. Biorą oni udział w seminariach i konferencjach naukowych, prowadzą wykłady lub uczestniczą we wspólnych projektach badawczych. Podobna liczba osób z SGH wyjeżdża do uczelni i instytucji zagranicznych

Załącznik Nr 7 – Wykaz tematów prac naukowych i dydaktycznych realizowanych wspólnie z ośrodkami zagranicznymi.

Działalność naukowa pracowników kierunku *zarządzanie* jest bardzo dobrze rozwinięta. Efekty badań naukowych publikowane są w licznych monografiach, artykułach w tym znajdujących się na liście filadelfijskiej. Koncentrują się na wielu ważnych, nowatorskich problemach i metodach badawczych.. W finansowaniu badań dominują środki pozyskane z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, nikłe znaczenie ma finansowanie międzynarodowe i ze strony praktyki.

Współpraca międzynarodowa dotyczy głównie wymiany studentów. Brak doświadczenia w prowadzeniu międzynarodowych projektów badawczych ograniczają możliwość pozyskiwania środków z funduszy UE.

Część VI. Baza dydaktyczna.

1. Ocena bazy dydaktycznej.

SGH prowadzi działalność dydaktyczną w pięciu budynkach. Budynki „A”, „C”, „G”, „S” stanowią własność Uczelni, budynek „W” jest dzierżawiony od Urzędu Dzielnicy Mokotów.

Łącznie w budynkach tych znajduje się 108 sal dydaktycznych o powierzchni 9 534,9 m² i około 7200 miejsc dla studentów. Wszystkie aule są wyposażone w sprzęt nagłaśniający, rzutniki pisma i elektrycznie rozwijane ekrany projekcyjne. W 7 aulach w budynkach A i G: projektory wizyjne i przyłącza sygnałowe wraz z systemem sterowania umożliwiają wykładowcom wpięcie się do nich z przyniesionymi przez siebie urządzeniami typu laptop czy DVD lub skorzystanie z zainstalowanych na stałe komputerów. We wszystkich salach wykładowych znajduje się rzutnik pisma (za wyjątkiem budynku C, gdzie zainstalowano wizualizery), część sal wyposażona jest w komputery prezentacyjne, projektory wizyjne, elektronicznie rozwijane ekrany projekcyjne, zestawy głośników przyekranowych oraz systemy sterowania. Do pozostałych, nie wyposażonych w taki sprzęt sal wykładowych, jest on dostarczany na zamówienie prowadzącego zajęcia przez obsługę Zespołu Technik Multimedialnych Centrum Informatycznego. Drugim rodzajem dostarczanego sprzętu audiowizualnego do sal wykładowych są zestawy, w skład których wchodzi telewizor, magnetowid lub DVD.

Wyposażenie Centrum Języków Obcych jest bardzo dobrze dostosowane do potrzeb procesu nauczania języków obcych. Posiadany sprzęt podlega systematycznej wymianie, kupowane są nowsze i sprawniejsze modele, a regularnej aktualizacji podlega również zbiór kaset audio i video. Znaczna część zakupów jest finansowana ze środków pochodzących z płatnych kursów językowych organizowanych przez CJO.

Wyposażenie 13 pracowni komputerowych obejmuje po 19-25 komputerów (łącznie 257) i 15 projektorów multimedialnych. Oprogramowanie wykorzystywane w pracowniach

komputerowych to: System operacyjny Windows XP Pro PL, Microsoft Office XP Professional PL, ESET NOD32 Antywirus, Symfonia, Lotus SmarSwite, Statgraphics

Dostęp do komputerów i Internetu

SGH posiada jedną z największych lokalnych, wielosystemowych sieci komputerowych w Polsce. Objęte nią zostały wszystkie budynki Uczelni. Do dyspozycji pracowników i studentów jest ponad 1400 stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu, z czego ponad 330 komputerów w laboratoriach i ogólnodostępnych punktach na korytarzach.

Każdy pracownik i student ma prawo do bezpłatnego korzystania z usług i zasobów, jakie oferują Internet oraz sieć lokalna, w tym do posiadania własnego konta (skrzynki pocztowej, prywatnej strony www, przechowywania plików na serwerze). Użytkownicy mają możliwość zapoznania się z najczęściej używanymi systemami (Unix, MS Windows, NOVELL Netware), a także pracującymi pod ich kontrolą aplikacjami, m.in. programami statystycznymi, bazami danych, pakietami biurowymi.

Przeciętny student i pracownik naukowy ma dostęp do nie mniej niż jednego z 800 komputerów PC dziennie. To zaś, przy aktualnej liczebności studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych oznacza, że każdemu z nich uczelnia daje dziennie do dyspozycji przeszło godzinę (ok. 1,5 godz. zegarowej) pracy z komputerem. Obowiązujący w SGH system dostępu do sieci sprawia, że każdy student ma możliwość korzystania z Internetu.

We wszystkich pokojach w domach studenckich znajdują się gniazdka do włączenia komputera do sieci. W prawie wszystkich pokojach znajduje się podpięty do sieci co najmniej jeden komputer prywatny.

Biblioteka

SGH posiada jedną z największych i najpiękniejszych bibliotek naukowych w kraju. Stan liczbowy zbiorów ogółem wynosi ok. 1 020 000 woluminów, w tym około 219 000 woluminów czasopism. Liczba tytułów bieżących czasopism polskich wynosi 501, zagranicznych – 514. Około 30 000 tytułów czasopism zagranicznych dostępnych jest w pełnotekstowych, komputerowych bazach danych (EBSCO, PROQUEST, EMERALD, JSTOR i inne). Od 2010 roku dostępne będą dodatkowe bazy pełnotekstowe, m.in. ELSEVIER i SPRINGER.

Oprócz czasopism w formie on-line dostępne są również książki elektroniczne – w bazie Safari Books Online, która w części Business books zawiera ponad 1000 tytułów książek ekonomicznych, przy czym na wirtualnym koncie Biblioteki SGH może być jednocześnie 65 tytułów książek; każda z nich dostępna jest przez okres 30 dni. Z elektronicznych, pełnotekstowych zasobów Biblioteki można korzystać na każdym komputerze w sieci uczelnianej. Z niektórych baz studenci i pracownicy SGH mogą korzystać również w domu, po otrzymaniu odpowiedniego loginu i hasła.

W trzech czytelniach (324 miejsca), można korzystać ze zbiorów biblioteki przez 7 dni w tygodniu. Na terenie całej Biblioteki można korzystać z internetu bezprzewodowego. Studenci i pracownicy SGH mają też otwarty dostęp do zasobów bibliotek na terenie Warszawy. W ramach wypożyczeń międzybibliotecznych – na zamówienie czytelnika – mogą być również sprowadzane książki z innych bibliotek.

1. Opinia studentów na temat obiektów dydaktycznych, socjalnych i sportowych, w tym ich wyposażenia

Położenie Szkoły Głównej Handlowej, zdaniem studentów, jest bardzo dogodne gdyż wszystkie budynki dydaktyczne wraz z biblioteką oraz akademikami znajdują się niemalże

w centrum Warszawy. We wszystkich budynkach jest winda dla osób niepełnosprawnych oraz w miarę możliwości udogodnienia (bariery architektoniczne są w miarę możliwości znoszone, jednak cały czas brakuje podjazdów niemalże we wszystkich budynkach). Większość sal jest odnowiona, sale posiadają urządzenia audiowizualne, siedzenia nie zawsze jednak są ergonomiczne. Wszystkie budynki znajdują się w stosunkowo niedużej odległości od siebie (Bibliotekę i Budynek Główny Budynek dzieli 30 metrów), najnowszy budynek uczelni Studenci mają do dyspozycji bardzo dużą i zasobną Bibliotekę, w której mieści się również obszerna czytelnia z bardzo dobrymi warunkami do pracy. Dysponuje ona również windą co jest ułatwieniem dla osób niepełnosprawnych

Baza dydaktyczna SGH jest dobrze wyposażona w sprzęt potrzebny do prowadzenia zajęć dydaktycznych i zapewnienia studentom dobre i nowoczesne warunki studiowania. Jakość bazy dydaktycznej wydatnie poprawił najnowszy budynek przy ul. Madalińskiego. Według opinii władz Uczelni baza jest czynnikiem ograniczającym możliwości zwiększenia liczby studentów, doktorantów i słuchaczy studiów podyplomowych. Biblioteka, jej usytuowanie, architektura, wyposażenie stanowi bardzo mocną stronę SGH i zapewnia pracownikom oraz studentom dostęp do bogatych, polskich i obcojęzycznych zbiorów literatury z zakresu nauk ekonomicznych

Część VII. Sprawy studenckie.

1. Ocena spraw studenckich, w tym działalności samorządu i organizacji studenckich oraz współpracy z władzami uczelni.

Samorząd Studentów

Samorząd Studentów Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie działa na podstawie Regulaminu Samorządu Studentów, zatwierdzonego przez Senat Uczelni w dniu 20 grudnia 2006 roku.

Reprezentacja studentów zasiadających w Senacie uczelni wraz z reprezentantami studiów doktoranckich jest zgodna z wymaganiami ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

Studenci zasiadają w Komisjach Dyscyplinarnych, Komisjach Stypendialnych a także w Komisjach Senackich: Programowej, Budżetu i Finansów, Współpracy z Zagranicą i Otoczeniem oraz w Komisji Statutowej. Studenci biorą udział w opiniowaniu programu studiów i koncepcji kształcenia. Studenci opiniując program studiów w dniu 19 czerwca 2009 roku negatywnie odnieśli się do propozycji programów i planów nauczania w roku akademickim 2009/2010, w tym nie spotkała się z uznaniem studentów propozycja zmniejszenia obowiązkowego wymiaru godzin lektoratów.

Samorząd SGH w Warszawie organizuje szereg imprez kulturalnych, naukowych, współpracuje z wieloma organizacjami studenckim o charakterze uczelnianym, ogólnokrajowym jak i ponadnarodowym. Przedstawiciele SGH biorą czynny udział w pracach Parlamentu Studentów RP.

Spotkanie Zespołu Oceniającego z przedstawicielami Samorządu odbyło się w biurze Samorządu, które mieści się w budynku głównym Uczelni. Pomieszczenie samorządu jest obszerne, znajduje się w nim sprzęt komputerowy i poligraficzny, telefony. Biuro pełni rolę centrum życia studenckiego Uczelni. W biurze Samorządu odbywają się prace nad przyznawaniem stypendiów i odbiorem decyzji w tych sprawach. Samorząd przydziela również miejsca w akademikach, rozdziela środki finansowe na działalność poszczególnych organizacji studenckich. Studenci są zadowoleni ze współpracy z Władzami Uczelni, Samorząd jest zaangażowany w proces ewaluacji wykładowców, Samorząd jest również zapraszany na spotkania w Instytutach Naukowych. Zdaniem studentów niemalże każda decyzja dotycząca ich problemów jest podejmowana po konsultacji z nimi.

Samorząd posiada własną stronę internetową, na której znajdują się wszelkie informacje dotyczące wszystkich spraw studenckich. Samorząd wydaje coroczny informator dla studentów I roku, z którego nowo przyjęci studenci dowiadują się o podstawowych problemach związanych ze studiowaniem, wybieraniem przedmiotów a także charakterystyką wykładowców.

Należy podkreślić olbrzymie zainteresowanie studentów SGH udziałem zarówno w Kołach Naukowych jak i organizacjach. Zdaniem przedstawicieli Samorządu jest to owocem polityki Uczelni, która wspiera i ułatwia działania organizacjom studenckim przekazując z roku na rok coraz większe środki na działalność studencką.

2. Ocena systemu opieki materialnej i socjalnej

W Uczelni działa Internet bezprzewodowy. Na terenie Uczelni znajduje się stołówka – studenci mogą korzystać z bufetu, który oferuje ciepłe posiłki, na korytarzach można zakupić ciepłe napoje z automatów (W budynku głównym znajduje się Klub „Jajko” zwany również Klubem Profesorskim, gdzie studenci zwyczajowo nie spożywają posiłków). Dodatkowo działa kilkanaście kiosków z żywnością oraz prasą. W pobliżu Uczelni również nie ma problemu z zakupem podstawowych produktów spożywczych.

W budynku znajduje się punkt ksero posiadający w asortymencie również artykuły biurowe.

Uczelnia posiada własne akademiki, znajdują się one nieopodal Uczelni, są one wyremontowane, a ich ceny biorąc pod uwagę standardy Warszawy nie są wysokie.

Studenci znają obowiązujące regulacje prawne, nie zgłaszają żadnych problemów związanych z opłatami za studia. Studenci nie dostrzegają również problemów w systemie stypendialnym.

3. Opinie studentów prezentowane w czasie spotkania z zespołem oceniającym

W ramach wizytacji odbyły się dwa spotkania ze studentami kilku lat studiów. W trakcie rozmów z Zespołem oceniającym studenci stwierdzili, iż zdecydowali się na studia w SGH głównie z uwagi na prestiż uczelni jak i kadry akademickiej oraz gwarancję, zdaniem studentów, na znalezienie pracy a także ze względu na elastyczne formy studiowania. Wiele osób obecnych na spotkaniu pochodziło z Warszawy, ale i z odległych części kraju – studenci twierdzili, że wysiłek, jaki podejmują w okresie studiów opłaci się, bo będzie im łatwiej znaleźć pracę. Innym argumentem dla studentów była znakomita opinia absolwentów jak i przyzwoite warunki do studiowania, chociaż część osób narzekała na zaplecze socjalne, szczególnie łazienki, ergonomię krzeseł w salach jak i brak rozwiązań dla osób niepełnosprawnych – osoby na wózkach w niektórych salach muszą pisać na kolanach gdyż nie ma dla nich ławek. Jednocześnie spora część osób na spotkaniach podkreślała, że poziom edukacji, jaki obecnie jest oferowany daleki jest od tego, co charakteryzowało SGH jeszcze kilka lat temu – studenci podawali przykłady, iż ich koledzy po liceach ekonomicznych byli w stanie poprawiać magistrów prowadzących zajęcia. Inni studenci zwrócili uwagę na niski poziom niektórych egzaminów oraz powtarzanie się co roku tych samych testów, co dla studentów było bardzo niewłaściwe. Standardem, według studentów, jest ocena dostateczna za obecność na zajęciach.

Studenci bardzo chwalili swoich wykładowców, jednak potrafili też wymienić kilka nazwisk osób, które, ich zdaniem nie powinny prowadzić wykładów. Studenci twierdzili, że Władze Uczelni wiedzą kto z pracowników nie spełnia oczekiwań studentów, jednak nie chcą nic w tej sprawie zrobić (studenci zaznaczają jednocześnie, że problem nie leży w wysokich wymaganiach wykładowców).

Olbrzymia większość studentów narzekała na jakość pracy Dziekanatów oraz na zbyt daleko posuniętą decentralizację, która często paraliżuje proces podejmowania kolejnych kroków na ścieżce studiowania. Przykładem, jaki podano był nie zaliczony egzamin – wykładowca zalecił zgłosić się studentom do Dziekanatu, ten odsyłał do kierownika studiów, ten z kolei do wykładowcy. Studenci studiów niestacjonarnych zwrócili uwagę na problem, jakim jest dla nich wybór zajęć i konieczność zebrania 30 punktów ECTS. Według wyliczeń studentów nie da się zebrać 30 punktów, gdyż przedmioty, jakie mają do wyboru tworzą 29 lub 31 punktów co sprawia, iż w przypadku 29 punktów oznacza nie zaliczony semestr a w przypadku 31 punktów – konieczność dopłaty.

Kolejnym problemem studentów studiów niestacjonarnych są egzaminy w czwartek, kiedy większość osób pracuje poza terenem Warszawy. Konsultacje wykładowców również, zdaniem studentów odbywają się w środku tygodnia co jest utrudnieniem w dostępie do nich. Studenci niestacjonarni narzekają również na godziny obsługiwania ich przez Dziekanaty – ich zdaniem Dziekanaty otwarte są zbyt krótko. Dodatkowo studenci mają problem ze skontaktowaniem się z Dziekanatem – nie zawsze odbierany jest telefon a na maile zdarza się odpowiadać Dziekanatom ze sporym opóźnieniem.

Część studentów narzekała na niskie temperatury panujące w budynkach nie tylko w czasie mrozów ale również jesiennych chłódów.

Studenci są jednak ogólnie zadowoleni z warunków studiowania, nie mają zastrzeżeń do organizacji zajęć (długie przerwy w zajęciach zdarzały się, były to jednak wyjątki) i sesji, oceny osiągnięć dydaktycznych czy procesu dyplomowania. Studenci na początku zajęć otrzymują sylabusy oraz informacje dotyczące warunków zaliczeń i egzaminów.

Część studentów narzekała na wysoką, ich zdaniem cenę, jaką muszą zapłacić za poprawki – koszt poprawiana przedmiotu liczony jest według stawki: 1 punkt ECTS równa się 150 złotych. Studenci potrafili przytoczyć przykłady, w których niektórzy studenci musieli płacić ponad 1500 złotych co ich zdaniem jest sumą zawrotną, biorąc pod uwagę dość wysokie czesne.

Studenci studiów niestacjonarnych znają część możliwych wyjazdów, jakie oferuje im Uczelnia nie tylko w ramach programu Erasmus, jednak z uwagi na pracę nie mogą sobie pozwolić na taki wyjazd.

Studenci nie mieli uwag do systemu punktowego ECTS za wyjątkiem wcześniej wspomnianych problemów z uzbieraniem odpowiedniej liczby punktów dla zaliczenia semestru. Osoby obecne na spotkaniach były zadowolone z dostępu do bufetu i posiłków na Uczelni. Studenci byli zadowoleni z dostępności książek w Bibliotece Uczelnianej – zdaniem studentów liczba książek mogłaby być większa, jednak nie jest to zbyt istotny problem.

Szkoła Główna Handlowa posiada sprawny system funkcjonowania systemu pomocy materialnej. Zarówno obowiązujący regulamin jak i funkcjonowanie komisji stypendialnych jest zgodne z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym. Dzięki rozwiązaniom zaproponowanym przez Samorząd Studencki system jest bardzo przejrzysty i czytelny dla studentów, jednakże dokumenty stypendialne nie znajdują się w teczkach studentów.

Umowa pomiędzy studentem a uczelnią nie zawiera klauzul niedozwolonych przez UOKiK a regulamin opłat dodatkowych jest zgodny z przepisami ustawy.

Uczelniany Samorząd Studentów otrzymuje środki finansowe na swoją działalność w stopniu wystarczającym, zaś środki przewidziane przez uczelnię na działalność studencką, rozdzielane są w porozumieniu z Samorządem Studenckim, co jest zgodne z art. 202 ust. 6 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Zapewnione są również odpowiednie warunki materialne do działalności organizacji studenckich oraz kół naukowych prowadzących działalność w uczelni. Studenci biorą czynny udział w budowaniu oraz realizacji zasad określonych w Uczelnianym Systemie Zapewniania Jakości Kształcenia.

Część VIII. Dokumentacja toku studiów.

1. Ocena zgodności prowadzonej w uczelni dokumentacji toku studiów z przepisami prawa.

Dokumentacja przebiegu studiów prowadzona jest w Dziale Nauczania oraz w dziekanacie Kolegium.

W trakcie kontroli dokumentacji zostały sprawdzone: księga dyplomów, album studentów, teczki osobowe studentów, karty oraz protokoły egzaminacyjne.

Album studentów – prowadzony jest w centralnie dla całej Uczelni - zgodnie z przepisami § 9 ust. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. Nr 224, poz. 1634).

Księga dyplomów prowadzona jest centralnie dla całej Uczelni. Księga to prowadzona jest zgodnie z przepisami § 11 ust. 3 wyżej wymienionego rozporządzenia. Pokwitowanie odbioru dyplomu znajduje się w aktach absolwenta. *Niewłaściwie nadawany jest numer dyplomu. Zgodnie z wymogami tego rozporządzenia numer ten nie może być łamany.*

Protokoły egzaminacyjne prowadzone są na ogół prawidłowo, *jednakże bardzo duża liczba nauczycieli akademickich stosuje klamry w protokołach, co jest niewłaściwe, bowiem każda ocena powinna być opatrzona podpisem.*

Karty okresowych osiągnięć studenta prowadzone są na ogół prawidłowo. Zaliczenia semestru i roku dokonywane są przez Prodziekanów. *Wskazana jest zmiana nazw kart egzaminacyjnych na karty okresowych osiągnięć studenta – zgodnie z wymogami rozporządzenia.*

Teczki osobowe studentów:

W teczkach osób nowo przyjętych znajdują się: oryginał lub odpis świadectwa dojrzałości lub dyplom ukończenia studiów pierwszego stopnia, dokumentacja związana z przyjęciem na studia, potwierdzona za zgodność fotokopia dowodu osobistego, aktualna fotografia kandydata, dokumenty postępowania kwalifikacyjnego, podpisany przez studenta akt ślubowania, karty egzaminacyjne, a także podpisana przez Dziekana umowa o opłatach za studia niestacjonarnych zgodnie przepisami art. 160 ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym. *W dokumentach osób przyjętych na studia pierwszego stopnia brak jest kopii decyzji o przyjęciu na studia oraz potwierdzenia jej doręczenia, potwierdzenia odbioru legitymacji (ewentualnie indeksu), które to dokumenty są wymagane przepisami cytowanego wyżej rozporządzenia. Kopie decyzji o przyjęciu na studia znajdują się aktach studentów studiów drugiego stopnia.*

W teczkach osób, którym udzielono urlopu znajdują się kopie decyzji w tych sprawach, natomiast brak jest takich kopii wśród osób, które uzyskały zgodę na powtarzanie roku, a także wznawiających studia oraz przeniesionych z innych uczelni lub na inne uczelnie.

Skreślenia dokonywane są przez Dziekana, co jest zgodne z art. 190 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.). W dokumentach brak jest natomiast potwierdzenia odbioru tej decyzji.

W teczkach absolwentów znajdują się: praca dyplomowa, recenzje pracy dyplomowej, protokół egzaminu dyplomowego, dyplom ukończenia studiów - egzemplarz do akt oraz potwierdzenie odbioru dyplomu i jego odpisu przez osobę odbierającą dyplom.

Numer dyplomu nie może być łamany przez symbol kolegium i rok ukończenia studiów, co jest niezgodne z § 11 ust. 3 w/w rozporządzenia, bowiem: „do księgi dyplomów wpisuje się liczbę porządkową stanowiącą numer dyplomu ...”.

W Suplementach wskazane jest dokonanie następujących korekt:

- *dostosowanie zapisu w pkt. II ust. 4 do określeń zgodnych z ustawą z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym, a więc określenie statusu uczelni, tj. SGH jako publicznej szkoły wyższej;*

- skorygowanie zapisu w pkt. III ust. 1- zgodnie z ustawą z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym – obowiązuje nazewnictwo - studia pierwszego lub drugiego stopnia, a nie wyższe magisterskie lub wyższe licencjackie;
- w pkt. IV ust. 2, „...standardy kształcenia...” wpisanie podstawy prawnej rozporządzenia w sprawie standardów kształcenia;
- w pkt. IV ust. 3 podział na semestry, rok akademicki, liczbę godzin realizowanych w ramach poszczególnych przedmiotów z podziałem na formy zajęć (np. wykłady lub ćwiczenia), a także wpisanie po temacie pracy dyplomowej oceny tej pracy, oraz
- w pkt. V „... dostęp do dalszych studiów” wskazane jest również stosowanie nomenklatury zgodnej z ustawą, tj. studia drugiego stopnia, a nie „magisterskie”.

Dokumentacja toku studiów prowadzona jest bardzo starannie. Niezbędne jest jednak uwzględnienie wskazanych w raporcie uwag w celu pełnego dostosowania się do aktualnie obowiązujących przepisów prawa..

Część IX. Podsumowanie.

1. Ocena spełnienia standardów jakości kształcenia.

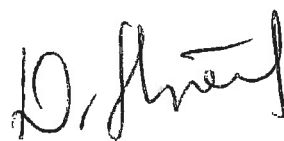
Tabela nr 5.

Część raportu	Nazwa standardu	Ocena spełnienia standardów				
		wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
Cz. II	Struktura kwalifikacji absolwenta	x				
Cz. II	Plany studiów i programy nauczania		x			
Cz. IV	Kadra naukowo-dydaktyczna	x				
Cz. II	Efekty kształcenia		x			
Cz. V	Badania naukowe	x				
Cz. III	Wewnętrzny system zapewnienia jakości	x				
Cz. VI	Baza dydaktyczna		x			
Cz. I, VII	Sprawy studenckie		x			
Cz. I, IV, VIII	Kultura prawna uczelni i jednostki		x			
Cz. I, II, III	Kontakty z otoczeniem	x				
Cz. II, V	Poziom umiędzynarodowienia		x			

2. Ocena perspektyw utrzymania i rozwoju kształcenia na ocenianym kierunku w wizytowanej jednostce

Przeprowadzona Wizytacja pozwala stwierdzić, iż kierunek zarządzanie ma bardzo dobre perspektywy dalszego rozwoju. Służyć temu będzie bardzo dobra kadra akademicka, interesująca oferta programowa, zapotrzebowanie rynku pracy na wysokiej klasy

specjalistów z zakresu zarządzania oraz wciąż duża popularność tego kierunku wśród kandydatów na studia. Uczelnia w odpowiedzi na raport z wizytacji dostosowała się do wszystkich uwag Zespołu Oceniającego.

A handwritten signature in black ink, appearing to read "D. Jurek".